

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 50 Din, za inozemstvo 100 D

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrednosti po 10 Din
g. Pri večjem o
naročilu popust
bude ob 4 zjutraj
razen ponedeljka
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vrača, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništva
telefon št. 2050, upravnštva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekov
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.340
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Temeljna zahteva demokracije.

Govor dr. Korošca v Kranju je v celi jugoslovanski javnosti vzbudil splošno pozornost. Pozornost pri vzbudila njegova izjava, da SLS ostaja pri svojem celotnem programu. Pri nas samih sicer ta izjava ni vzbudila nobene senzacije, ker smo vedeli, da SLS svojega programa ne prodaja in da tega od nje tudi nihče zahteval ni. Toda pozornost je vzbudila ta izjava pri onih, ki so verjeli vestem gotovega časopisja, da je SLS svoj program prodala. In če belgajsko »Vreme« v posebnem članku dr. Korošcu očita, da še vedno zahteva avtonomijo, je to le dokaz več, da SLS avtonomije Slovenije ni prodala.

Toda dr. Korošec je v Kranju povedal še mnogo več. V svojem govoru je postavil pred vso javnost ideje, ki so za vsako demokratično stranko aksiom: Naša moč ne leži v surovi sili, ampak v idejah. Mi pojdemo v vlado, vendar v tem trenutku izjavljamo, da mora biti konec preganjanj in da mora med nami zavladati znošljivost.

Samo ta načela, poudarjena v kranjskem govoru načelnika SLS, imajo v demokraciji eksistenčno pravico. Ali pa — če hočete določneje — demokracija mora temeljiti na teh načelih, ali pa ni več demokracija!

Demokracija ni draženje živcev širokih mas, kakor to pojmujejo marksisti in sedaj v volivnem boju SDS. Demokracija pomeni vzgojo širokih ljudskih plasti k smislu za skupnost in solidarnost ter terzemu presojanju možnosti in nemožnosti. Zato švicarska demokracija, kjer je doma ta duh, uspeva in se razvija. Demokracija zato ne sme in ne more biti brutalna, sicer se izprevrže v anarhijo ali v tiranijo. Demokracija v praksi sicer pomeni vlado večine nad skupnostjo, tedaj tudi nad manjšino. Toda vlada demokracije mora pri tem vpoštevati vse bistvene dele narodovega organizma do najmanjšega, ki je njegovemu obstoju potreben. Marksisti greše ravno v tej točki najbolj proti demokraciji, zato se iz njegovih gesel praktično mnogokrat rodi anarhija.

Demokracija pa tudi ni tiranija ene osebe, enega stanu ali sloja ali stranke. Tiranija je samovoljna vlada manjšine. Izvršuje se z brutalno silo, z orožjem, denarjem, oblastjo. Bili smo priče še pred kratkim časom, kako je pri nas SDS vladala z brutalno silo, z orožjem, denarjem, z oblastjo. To je bila tiranija peščice ljudi, da obdrže oblast nad ogromno večino ljudstva. Toda zdrav življenjski nagon našega naroda je te vrste metode obsodil in zavrnil, ker vsak narod sovraži tiranijo. Tiranija je sovražnica svobode.

Pod še skoro neposrednim vtisom nasilnih in tiranskih metod, ki jih je SDS z vladnega mesta zagrešila nad slovenskim narodom in nad vsemi njegovimi deli, se je pri nekaterih uplašenihih skoro udomačila misel, da je nasilje pri nas nujno zvezano z oblastjo in vlado. Tako so SDS-arske metode demoralizirale del Slovencev, da mislijo ti: Sedaj bo nova vlada, sedaj bo novo preganjanje uradnikov, novo grabljenje fondov, novo izrabljanje oblasti. Vera v demokracijo in državno avtoriteto je izginila. Ostal je le strah pred vsako vladajočo stranko. Ta pa uničuje demokratično in svobodno mišljenje ter ustvarja hlapce in sužnje, pa kajti bodo to uradniki ali obrtniki, delavci ali kmetje. Hlapci pa nikdar ne morejo biti nosilci svobodne demokracije. Zato so metode SDS bile z državnega stališča prava nesreča za državo, ker so iz državljanov ustvarjale hlapce in sužnje, če so se dali.

Da stranka, ki je v opoziciji, poudarja načela svobode in demokracije — to se je tem ljudem zdelo še mogoče. Da bi pa stranka, ki ima danes ali jutri stopiti v vlado, poudarjala ta načela, to se jim zdi nemogoče — z ozirom na skušnjo z SDS. Zasluga dr. Korošca je, da je poudaril, da ravno stranka, ki ima nositi odgovornost o državni politiki, mora biti najprvo odgovorna za praktično izvajanje demokratičnih načel. To stališče SLS bi moralo biti stališče vsake demokratične stranke. Da je zašlo to stališče v delu slovenske javnosti v pozabljenje, je krivda SDS, ki je delovala vedno v diametralnem nasprotju s temi principi. Zato je bil govor dr. Korošca v Kranju za demokratično misleče ljudi, in teh je pretežna večina Slovencev, manifestacija tistih demokratičnih načel, brez katerih je politično življenje in udejstvovanje ljudstva nemogoče. Zato je naše ljudstvo ta govor razumelo in pozdravilo. Pozdravilo so ga tudi možje iz drugih taborov, ki se niso dali zastrpiti po metodah SDS. Da pa tega govora niso razumeli

Popolno pomirjenje med Davidovičem in sedanjo vladno koalicijo.

r Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) Ze večeraj smo poročali, da je Lj. Davidović v svojih govorih v Bosni znatno popustil od svojega ekstremnega stališča nasproti vladi in da je med drugim izjavil, da on nikdar ni nastopil proti sedanjí koaliciji, marveč da misli, da mora ta koalicija ostati tudi še po volitvah. Njemu zelo blizu stoji »Novosti« pišejo danes v tem pogledu o njegovi akciji sledeče:

»Ljuba Davidović je spustil zastavo. V svojem večerajšnjem govoru v Visokem je v prisotnosti dr. Spahe in dr. Behmena izjavil, da se stanje glede svobode volitev popravlja, da se uradništvo, ki ni delalo po zakonu, odstranjuje iz državnih služb in da ni v demokratski stranki nobenega spora več. S tem je Davidović sam od sebe odstavil z dnevnega reda spor v demokratski stranki, katerega je sam izzval s svojimi znanimi govorí. Tako se je sedaj razprava o nesoglasjih v demokratski stranki odložila za čas po volitvah,

kakor je bilo to tudi v sporu med radikalnim glavnim odborom in člani vlade.«

To Davidovičevo stališče pač najbolj dokazuje, da je sedanje stanje, kakor ga predstavlja vlada, prilično stabilno. Zato se mu tudi Davidović, ki spada med najmerodajnejše voditelje v parlamentu, približuje.

S tem, da je Davidović odstopil od svojega skrajnega stališča, se celokupni položaj z ozirom na bodoči razvoj naše notranje politike lažje razvija. Odstranile so se tudi poslednje težave za zamišljeni novi položaj po volitvah. Pritožbe, ki prihajajo proti volitvam, so pritožbe ljudi, katerih položaj je med ljudstvom širom naše države skrajno oslabilen. To sta predvsem Pribičević in Stjepan Radip. Oba se pritožujeta nad volivnim terorjem, kajti s tem lahko prikrivata svoje dosedanje neuspehe in se že sedaj lahko izgovarjata na velikanske neuspehe, ki jih bosta doživela 11. septembra.

Dr. Leskovar v Belgradu.

r Belgrad, 3. avg. (Izv.) Mariborski župan in predsednik mariborske oblastne skupščine dr. Leskovar je danes prispel v Belgrad. V družbi g. posl. Vesenjaka, Žebota in dr. Hodžarja je imel priliko še tekom današnjega dneva stopiti v stik z merodajnimi krogi v raznih ministrstvih v svrhu posredovanja v različnih zadevah delokroga marib. občine in mariborske oblasti. Kakor smo zvedeli, je g. župan in predsednik obl. skupščine posredoval predvsem radi odobritve posojila za stanovanjske hiše, kakor tudi za druga komunalna dela, ki se tičejo tako mariborske mestne občine kakor tudi oblastne skupščine.

Intrige slovenskih samostojnih demokratov.

r Belgrad, 3. avgusta. (Izv.) V tukajšnjih krogih se zelo opaža, da skušajo slovenski samostojni demokrati preko nekaterih časnikov v belgajskem časopisju vzbujati nezadovoljstvo proti SLS s tem, da potvarjajo članke, ki izhajajo v »Slovenec«, da krivo tolmačijo in javljajo govore voditeljev SLS v tukajšnje časopise. Intrige teh ljudi so odkrite in bodo dotični tudi imeli priliko izkusiti posledice svojega neiskrenega delovanja.

Seja finančnega in administrativnega odbora.

r Belgrad, 3. avg. (Izv.) Jutri bosta imela sejo oba skupščinska odbora, ki sta po poslovniku v permanenti tudi za časa razpusta skupščine, to sta finančni in administrativni odbor. Od Jugoslovanskega kluba se bosta seje fin. odbora udeležila posl. Pašenjak in

G. predsednik oblastne skupščine je interveniral radi odobritve proračuna oblastne skupščine, ki ga je oblastna skupščina že sprejela in radi odobritve posojila oblastni skupščini za dogotovitev raznih, od oblastne skupščine že dovoljenih občeokoristnih del. Ta dela se nanašajo predvsem na popravilo škode, povzročene po lanskim vremenskih katastrofah, katerih posledice se še sedaj zelo občutijo. G. župan in predsednik oblastne skupščine mariborske bo še par dni ostal v Belgradu, da uredi vse ostale tekoče zadeve mariborske oblastne skupščine in mariborskega mesta.

Smodej, administrativnega pa posl. Sušnik in Žebot. Seja administrativnega odbora bo ob 9. dop., fin. odbora pa ob 4. uri pop.

Intervencije posl. Žebota.

r Belgrad, 3. avg. (Izv.) Posl. Žebot je danes interveniral v fin. ministrstvu v zadevi prevedbe kronskih upokojencev v dinarske, radi izplačila nagrad veroučiteljem v Sloveniji in radi otvoritve kredita za podporo okrajnim zastopom. Jutri bo vodil deputacijo želez. uslužbencev v žel. ministrstvu.

Ukinjenje davka na deklaracijo vina.

r Belgrad, 3. avg. (Izv.) V fin. ministrstvu je dobil posl. Žebot obvestilo, da je pri izvozu vin v Avstrijo s 1. avgustom ukinjen 4% davek za deklaracijo. Na ta način se je izvoz vina v Avstrijo iz Slovenije olajšal, ker so se avstrijskim vinskim trgovcem na meji odstranile najhujše zapreke.

Italija in srednjeevropski problem.

v Rim, 3. avg. (Izv.) V odgovoru na francoske komentarje o zunanjepolitičnih izjavah Mussolinija na zadnji seji ministrskega sveta razpravlja »Lavoro d'Italia« o stališču napram avstrijskemu problemu. Čeravno Italija ne bo spremenila svojega stališča v tem vprašanju, vendar ni misliti, da bi radi tega bila vprašanja med Italijo in Nemčijo nepremostljiva. List označuje kot zelo značilno, da

francosko časopisje molči o problemih podobne federacije. Mi ponovno zatrjujemo, da Italija ne more želeiti ustvaritve močnega državnega organizma v srednji Evropi. Italija noče videti Nemčije na Brennerju in tudi noče imeti v svoji neposredni bližini močne podobne federacije. Ravno tako pa bo energično nastopila proti eventualnim monarhističnim restavracijskim poskusom.

Coolidge ne bo več kandidiral.

v Newyork, 3. avgusta. (Izv.) Predsednik Coolidge je izjavil, da l. 1928. pri predsedniških volitvah ne bo več nastopil kot kandidat. Ta njegova izjava je za vso ameriško politično javnost velika senzacija. Večina politikov je mnenja, da te njegove nepričakovane

izjave ni vzeti preveč resno. Ako bo Coolidgeju zopet stavljena ponudba za kandidacijo, jo bo skoro gotovo kljub tej izjavi vseeno sprejel. Kot vzrok za to izjavo navajajo predvsem dva razloga. Prvič, da se je Coolidge tekom svojih počitnic prepričal, da je njegov gospodarski program pri farmarjih zadel na velik odpor in jih napravil za nespravljive nasprotnike. Kot drugi vzrok navajajo neuspeh Amerike na ženevski konferenci. Uspeh na konferenci in njegova politika štednje bi bili najmočnejši agitacijski sredstva v bodoči volivni kampanji.

Glede drugih republikanskih kandidatov se zdi, da imata najboljšje izglede za sedaj Hower in Dawes. Za tema dvoma pa se kot manj verjetni kandidati navajajo Lawden, Longworth, Butler in Ora.

Obnovitev diplomatskih zvez med Prago in Vatikanom.

v Rim, 3. avg. (Izv.) Znani konflikt med češko vlado in Vatikanom bo v najkrajšem času poravnani. Češkoslovaški diplomat Krofta je večerj dalj časa razpravljal z msgr. Ciriaccijem, danes pa se je razgovarjal s tajnikom Gasparrijem. Pričakovati je, da bo Ciriacci v najkrajšem času odpotoval v Prago in češka vlada bo pri Vatikanu zopet imenovala poslanika.

Pred splošno železničarsko stavko na Poljskem.

v Varšava, 3. avgusta. (Izv.) Železničarske strokovne organizacije so odklonile vladni načrt o ureditvi železničarskih plač, ker ta novi načrt nič ne zboljša dosedanjega položaja železničarskih delavcev in nastavljenec, temveč ga celo poslabšuje. Za slučaj, da bi vlada odklonila železničarske zahteve, groze ti s splošno stavko. Posamezne organizacije v pokrajini so za ta slučaj že dobile natančna navodila.

Nove zveze med Italijo in Egiptom.

v Rim, 3. avg. (Izv.) Vsi časopisi se trudijo, da bi čim prislejše pisali o razmerju med Egiptom in Italijo o priliki bivanja kralja Fuada v Rimu. Snoči se je vršila uradna večerja v kraljevem gradu, kjer je govoril med drugim tudi kralj Fuad, ki je slavil civilizatorno delavnost Italije v Egiptu. V bodoče se mora razmerje med Italijo in Egiptom še zboljšati, predvsem v medsebojnem kulturnem, v prvi vrsti pa v gospodarskem gibanju. Zdi se, da se bodo ob priliki tega obiska postavili temelji za nove zveze med Italijo in Egiptom. V to svrhu se bo ustanovila nova italijansko-egiptovska banka, ki naj bi podpirala egiptovsko trgovino v Evropo in služila evropskemu izvozu v Egipt. Razen tega se bo v kratkem osnoval v Rimu tudi egiptovski vzgojevalni institut.

Tuji častniki v ruski armadi.

v Pariz, 3. avg. (Izv.) »Intransigent« poroča, da je vrhovno poveljstvo ruske armade sprejelo 200 inozemskih častnikov, povečini Nemcev in Avstrijcev, ki bodo namesto velikega števila na smrt obsojenih carističnih častnikov prevzeli vodstvo topničarskih, letalskih in tehničnih čet.

Ukrajinski ustaši razorožili sovjetski bataljon.

v Varšava, 3. avg. (Izv.) Po poročilih iz Moskve je neka tolpa vstašev nocojšnjo noč napadla garnizijo v Kojdamovu, blizu poljske meje v sovjetski Ukrajini. En bataljon 39. sovjetskega pešpolka je bil v popolni temi razorožen. 10 ruskih vojakov, med njimi več nepriljubljenih sovjetskih funkcionarjev, je bilo ubitih.

Borodina pridržali kot talca.

v London, 3. avgusta. (Izv.) »Times« poroča iz Sanghaja, da je v Loyangu general Fengjusiang pridržal Borodina kot talca. Fengjusiang je dovolil Borodinu, da potuje v San Fu, glavno mesto pokrajine Sanši. Tam pa ga je dal aretirati. General Sunčuanfang hitro napreduje proti četam narodne armade.

Nov japonski predlog v Ženevi.

v London, 3. avgusta. (Izv.) Angleška vlada je imela danes dopoldne v zunanjem ministrstvu v naglici sklicano sejo. Vsi izven Londona nahajajoči se ministri so bili telefonično poklicani k seji. Na seji so obravnavali vprašanje ženevske pomorske razorožitvene konference, predvsem z ozirom na nov japonski predlog, naj se za nekaj časa preneha s graditvijo novih ladij.

Portugalski rojalisti pripravljajo puč.

v Pariz, 3. avgusta. (Izv.) Iz Madrida poročajo listi, da je zavladala v vsej Portugalski resna napetost, katera bo povzročila zopetno vladno krizo. Kakor poroča »Matine«, pripravljajo vojaški krogi v Porto organiziran državni udar rojalistov. Portugalska vlada objavlja z ozirom na te vesti, da je pripravljena na vse eventualnosti.

Volivni proglas Hrvatske pučke stranke.

Naša posestrima Hrvat. pučka stranka je v svojem glasilu »Naroda Politika« objavila obširen volivni proglas. V tem proglasu v glavnih potezih očrta ves svoj program in poziva Hrvate, naj glasujejo zanj kot parolo, ki edina more popraviti ogromno škodo, ki jo je hrvatskemu narodu prizadejal centralizem in nedosledna, neznačajna radičevska politika.

Najprej zahteva HPS spoštovanje, enakopravnost in svobodo hrvatstva. Zahteva za Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo z otoki, Istro in Medijurje skupen hrvatski sabor v Zagrebu, hrvatsko vladu, ki jo postavlja sabor in je le saboru odgovorna. Vlada naj popolnoma samostojno v okviru ustave izvršuje zakonodajno, sodno in upravno oblast in samostojno upravlja s hrvatskimi financami. Na čelu vlade je ban, ki ga voli hrvatski sabor in potrjuje kralj.

HPS zahteva izenačenje davkov, progresiven davek, ukinitvev monopola na tobak, sol in žveplenke ter ukinitvev trošarin in carin na vsakdanje življenjske potrebščine. Glede državne uprave zahteva znižanje števila ministrov, znižanje števila uradništva, ureditev pokojnin in prodajo vseh nerentabilnih drž. podjetij. Glede predvojnih in vojnih dolgov zahteva HPS, naj plača bivša Srbija svojih 18 milijard dinarjev, ostale pokrajine pa svojih 6 in pol milijard.

HPS zahteva isto kakor za Hrvatsko tudi za Bosno posebno vladu v Sarajevu, za Slovenijo in za Črno goro posebno vladu. Za skupne državne zadeve naj bo skupna vlada in skupen parlament. To svojo zahtevo utemeljuje proglas s pozivom na zglede v najnaprednejših državah. Nemčija je razdeljena na 15 popolnoma samostojnih pokrajin. Amerika na 42 pokrajin, Švica in Avstrija sta popolnoma avtonomistično urejeni, Anglija je dala mnogim delom svojega imperija popolno samostojnost in Češkoslovaška ravno sedaj pristopa k izvršitvi avtonomističnih zahtev slovaške ljudske stranke.

Da se ta preureditev države zakonito izvrši, zahteva HPS revizijo ustave, ki potrebuje izpopolnitve tudi v mnogih drugih ozihih. Volivna pravica mora biti enaka za moške in ženske, ki so nad 20 let stare. Rekvizicije kmetijskih potrebščin se morajo v ustavi prepovedati tudi za slučaj mobilizacije ali vojne. Vsak vojak naj služi v svoji pokrajini. Uvede naj se narodna milica.

O prosvetni in verski politiki zahteva HPS enakopravnost in svobodo vseh ver. HPS protestira proti temu, da se v državnem proračunu zapostavljajo in prikrajšujejo katoliški duhovniki in katoliški zavodi na korist drugih ver. Za katoliško cerkev zahteva popolno neodvisnost od državne uprave. Zato naj vlada čim prej sklene konkordat z Vatikanom. Kancelarparagraf se mora takoj odpraviti. Zajamčiti se mora svoboda zasebnih in v svoboda katoliških cerkvenih prosvetnih in karitativnih organizacij.

V socialnem in gospodarskem oziru postavlja HPS na prvo mesto zahtevo po posebnem socialno-gospodarskem parlamentu, za vsak stan pa posebno stanovsko zbornico, ki mora imeti glavno besedo pri zakonodaji, ki sega na njeno področje. Podrobne zahteve stavi HPS glede agrarne reforme, seditve tobaka, segregacije in komasacije zemljišč.

Vso svojo politiko gradi HPS na krščanski temelji. Tozadevno pravi proglas: »Usoda naroda in države mora že enkrat priti v roke ljudi, ki se drže krščanskih zapovedi in ki se zavedajo, da bodo za svoja dela odgovarjali pred božjo sodbo, ki ji nihče ne uide.«

Po tej obrazložitvi programa se obrača HPS na volivce in jim predstavlja po vrsti vse stranke, ki hočejo njihovih glasov. O radičevcih pravi: »Danes nihče več ne more reči, kaj je politični program radičevcev ali cesarstvo, kraljestvo, konfederacija, federacija, avtonomija ali južno slovenska, jugoslovenska, hrvaška ali zagrebška republika. Prav točno pa se lahko ugotovi, da je vse to dovršeno menjavanje vseh programov brez ozira na načela, kakor je ukazovala luknja, jetniška celica, ministrski fotelj in salonski voz.«

Proglas končuje: »Hrvatski narod! Ako hočeš imeti v državi hrvatsko svobodo, krščansko prosveto in pravico, oddaj 11. septembra svoj glas HPS.«

S tem je HPS slovesno stopila pred svoje volivce. Slovenci ne želimo, da bi ta program čim prej postal last vsega hrvatskega naroda in smo prepričani, da bo tudi naš narod in vsa država v zmagi tega programa dobila svojo najmočnejšo oporo.

Volivno gibanje.

6 Mostar, 3. avgusta. (Izv.) Dr. Laza Marković je poslal te dni predsednikom radikalnih organizacij pismo, v katerem jim sporoča, da pride v Bosno minister za agrarno reformo Andrić in pravi, da bi se morala zemlja takoj razdeliti. Posamezniki pa bi jo dobili 1. oktobra. Zemljo bi dobili prostovoljci iz svetovne vojne, kakor tudi dobrovoljci in vstaši iz l. 1875. Ti poslednji dvoji bi pa dobili zemljo pozneje. Laza Marković upa na ta način osigurati si svoj mandat.

6 Split, 3. avg. (Izv.) Danes so zemljoradniki v severni Dalmaciji sklenili, da bodo

šli samostojno v volitve. Nosilec njihove liste bo oblastni poslanec Dane Karica.

6 Zagreb, 3. avg. (Izv.) Danes je bila razveljavljena zaplemba »Obzora«, katerega je včeraj zaplenil državni pravdnik radi brzojava, v katerem je prinesel izjave dr. Subotića proti vladnim nasiljem. Isto notico je prineslo tudi beograjska »Politika«.

Dr. Korošec o Radiću.

V hrvatskih listih se razumljivo najbolj komentira tisti del zadnjega dr. Koroševega govora, ki se tiče Hrvatov. Moramo reči, da so vsi listi dr. Koroševe dobrohotno pa odločno izjavo pravilno razumeli in jo pravilno ocenjujejo: Radić je nesreča za Hrvate. Celo Radić sam v svojem »Narodnem valu« ne ve, kaj bi odgovoril. Le to pravi, da bo dobil veliko mandatov več kakor Korošec. Nekako po sredi so udarile »Novosti«, ki pravijo: G. dr. Korošec je imel 1. t. m. v Kranju skupščino, na kateri je tretiral akusna vprašanja iz naše notranje in zunanje politike na način, za katerega bi ga mnogi naši politiki mogli zavidati. Koncizno, mirno in stvarno je na tem zboru govoril tudi o stvarih, ki bi jih mogel z ozirom na volivno dobo zamolčati, ker mu za agitacijo niso nujne, ali on jih je hotel omeniti in je o njih govoril. Nas kot Hrvate predvsem zanima tisti del govora g. Korošca, ki se tiče specielno nas. Ta del njegovega govora vsebuje stavek: Vsem hrvatskim strankam so odprta vrata v vladu, toda trajno so izključeni od uprave države tisti, ki se zbirajo okoli g. Radića.

Nato list utemeljuje resničnost teh besedi. Radić je strašno grešil proti Ljubi Davidoviću, Nastasu Petroviću, dr. Spahi in dr. Korošču leta 1924. Dr. Voja Marinković o Radiću sploh slišati noče in se kvečjemu norčuje iz njega. Zemljoradnike je Radić hotel prevariti tako, da je preko strannkega vodstva hotel pakirati s posameznimi zaupniki in organizacijami te stranke. To nelojalnost so zemljoradniki odločno odbili. G. Uzunović je šel tako daleč, da sploh ni sestavil več vlade, v kateri bi bil Radić. Radića se je otreslo delavstvo, zapustile so ga narodne manjšine, edino hrvatskim kmetiskim masam še Radić prikriva svoje pravo lice. Posledica tega je, da je Hrvatska osamljena, zapostavljena. List končno poziva Radića, naj uvidi svojo nesposobnost in se umakne s politične pozornice.

Tole naj prebera tisti slovenski volivci, ki jih Radić in Pucelj vabita k svojim skrinjicam. V škodo bodo šli ti glasovi, v očito škodo; to pomislite in 11. septembra drugače odločite: Radičevcem nobenega glasu!

Nepriistransko izvedeniško mnenje SDS.

Za razne vrste farbarije javnosti ima SDS razna sredstva. Za obrtnike in trgovce izhaja poseben list. »Obrtni Vestnik« je glasilo tistih trgovcev in obrtnikov, ki stalno agitirajo in kandidirajo na programu SDS. Pri vsakih volitvah mora zato »Obrtni Vestnik« sleči svojo stanovsko obleko in se vpreči v politično barko SDS. Včasih napravi to bolj skrito, včasih bolj odločno.

To strokovno glasilo je sedaj začelo agitacijo za SDS z napovedjo davčni rubežni. Strokovnjak, ki je to pisal, sicer sam priznava, da davčnih rubežni v Sloveniji letos ni, pravi pa hinavsko, da »vsekdar tudi Slovenija ne bo obvarovana pred strogim davčnim izterjevanjem«. Nato nestvarno namigavanje naveže »Jutro« celo klobaso o gospodarskih uspehih SLS, tako da se jasno vidi, da je bil članek zato napisan, da ga »Jutro« lahko ponatisne kot »nepriistransko izvedeniško mnenje«. Pri tej priložnosti pa ugotovimo, da se pod SLS krivične rubežni niso še nikoli godile, da pa je vlada SLS letos v januarju odpravila eksekucijo vseh kazni in taks za vinogradnike in kmetijske ljudi, zato da se je preprečila rubežni teh kazni in taks, ki so se odmerile na podlagi zakona, pri katerem je sodelovala SDS.

Ugotovimo, da statistika, ki jo navaja »Jutro« iz leta 1923. in 1926., ravno najbolj očito kaže, kako napačna, krivična in uničevalna davčna politika in praksa je vladala v teh letih v Sloveniji. To politiko in prakso pa je vodila posredno in neposredno po svojih eksponentih SDS, radičevci imajo le za zadnji dve leti svoj precejšen delež odgovornosti, SLS pa je bila vsa ta leta edina v najostrejšem boju proti tem metodam, ki so s Slovenijo ravnale kot z molzno kravo. SLS je vsa ta leta dopovedovala, da davčna in pridobitna moč trgovskih in obrtnih slojev nujno mora pasti, ker je davčna praksa segala že na premoženje in osnoven kapital, tako da je uničevala svoj lastni vir. Vse to se je godilo pod vladu SDS.

Ce sedaj »Jutro« deklamira, da bodo letošnje rubežni imele za posledico popolno propast mnogih obrtnih podjetij, je to najzlobnejša demagogija, kajti predvsem teh rubežni še ni in nihče o njih nič ne ve, če bi pa katera bila, bi bila posledica bankrotne gospodarske, finančne in davčne politike SDS.

SVETOVNA KONFERENCA KRŠČANSKIH CERKVA.

v Lausanne, 3. avg. (Izvir.) V tukajšnji katedrali je bila danes otvorjena svetovna konferenca krščanskih cerkva.

Pozitiven realen uspeh.

Rekli smo, da je gotovo eden največjih in najrealnejših uspehov SLS ta, da je zrušila režim SDS v Sloveniji. Ker se nasprotniki radi le ugotovitve razburjajo, še malo postojmo pri njej.

Vselej, kadarkoli je imelo slovensko krilo SDS kakega zastopnika v vladi, je vsa uprava v Sloveniji bila izključno v rokah eksponentov te stranke. Za grehe, ki jih je v deželi zagrešil ta režim, zato ne odgovarja nihče drugi kot izključno le naši Zerjavovci. Da je to tako, najbolj dokazuje dejstvo, da so pri takih priložnostih bili reducirani in preganjani tudi vsi uradniki in ljudje strank, ki so bile istočasno s SDS v vladi. Saj sta bila radikalna velika župana v 24 urah prestavljena.

Režim SDS pomeni najhujši policijski teror v Sloveniji. Pod to besedo razumemo orjunaška nasilja, razpuste občinskih zastopov, odstavljanja županov, preganjanja posameznikov, razumemo nacionalizacije, konfiskacije, denunciacije, razumemo najkrutejši fiskalizem, ki ga je bil kdaj kje naš državljani doživel.

Zrušenje tega režima pomeni torej upostavitve milejše davčne prakse, jamstvo osebne svobode, pomeni mir in svoboden razvoj, pomeni odstranitev korupcije in partizanstva iz javne uprave, pomeni spoštovanje občinske avtonomije, zlasti rešitev Ljubljane izpod jarma gerentov SDS, pomeni, da se našemu narodu vrača pravica, poštena vlada, poštena uprava, iskrena demokracija, ki spoštuje vse in vsakega in daje vsem priliko, da svoje poštene namene in zmognosti uveljavijo za napredek naše družbe.

Težka je bila borba proti režimu SDS. Kot žandarm se je bila ta stranka zasidrala na Bleiweissovo cesto, tako, da je Radić in Pucelj z vsemi 60-timi mandati HSS dve leti nista premaknila in da je tudi radikali niso mogli streti.

SLS je to dosegla. Velik je njen tozadeven strankarski uspeh gotovo, toda večji in stvarnejši je, ker je s tem ustregla vsemu ljudstvu in njegovim močnim, nujnim, vztrajnim zahtevam, ker je s tem koristila vsemu narodu. Odprav režima SDS v Sloveniji je bila nujna predpota za ozdravljenje našega upravnega in javnega žavljenja sploh. To je tisti veliki, pozitivni uspeh, ki »Slovenskemu Narodu« ne gre v glavo.

Beleške

Δ Dolgčas. »Jutro« z govorom dr. Korošca ni zadovoljno. Ljudje so si oddahnili. Kaj bi bilo, če bi bilo »Jutro« zadovoljno! Za vse Slovence razen SDS dolgčas. Tako pa je »Jutro« dolgčas. Vse v redu. Še nikoli ni obsojenec dejal, da je smrtni zvon zabavna muzika.

Δ Naivnost. Ker se bo proračun zmanjšal za milijardo, ki bi se morala pokriti iz rednih dohodkov, vidi »Jutro« vse v državi na tleh in na cesti: 20.000 družin, nič se ne bo zidalo. Pravzaprav konec sveta. Delirij. O investicijskih posojilih »Jutro« nič ne ve. Ne razume, ker je vsa njegova gospodarska modrost nehala svojčas pri 20% odtegljajih in svinčenih fondih in Petru Smoli.

Δ Preganjanje uradnikov. »Jutro« pravi, da preganjanje uradnikov ne smejo v Slovenijo nazaj. Mi bi sicer radi vedeli, kdo so ti reveži. Ali ne morda tisti, ki jih je pregnal PP-režim? Naj se »Jutro« potolaži; vse krivice, ki jih je zakrivila SDS, se bodo popravile.

Δ Nasilje. »Nasilje se čuti na vseh krajih,« pravi »Jutro«. I seveda, če ne pustiš šariti pri raznih gospodarskih zavodih, če ne pustiš, da bi upravni uradniki po deželi pritiskali uradno na uradnike in volivce za SDS, kakor so morali l. 1925., je to nasilje. Nasilnik je našel železne zapahe na vratih in ni mogel vlomiti. »Nasilje!« je dejal. »Nasilje!« je dejal, ko so ga vklebili. Pa res, kje je svoboda!

Δ »Zgodovina bo pokazala...« »Zgodovina bo pokazala, koliko škode je napravila SLS Slovenstvu,« pravi »Jutro«. Odkod ta skrb za stvar, ki je po nazorih SDS ni? Toda koliko škode je slovenskemu imenu napravila SDS, to je zgodovina že pokazala.

Δ Antipatična grupa. »Z najbolj antipatično grupo v državi biti v bratskem objemu, to je Korošču zadovoljstvo.« Verjamemo, da je to za »Jutro« antipatična grupa, prav radi verjamemo. Niti za volivni sklad SDS ni nič dala! Kumrno!

Shodi SLS

V Slivnici pri Mariboru bo v nedeljo 7. avgusta po rani sv. maši volivni shod, na katerem poroča načelnik g. dr. Korošec.

Shod SLS v Slovenski Bistrici, na katerem poroča načelnik SLS g. dr. Korošec, bo v nedeljo, dne 7. avgusta po pozni sv. maši v veliki dvorani Okrajne hranilnice.

Rajhenburg. V nedeljo, dne 31. julija se je v Dovškem pri g. Radeju vršil shod SLS, na katerem je poročal naš kandidat g. Tratnik. Ker pa demagogom iz nasprotnih strank, par esdeesarjem in peščici socialistov ni bilo všeč, da si naši kandidati upajo med delavce, so spravili vse svoje maloštevilne pristaše skupaj z namenom, shod onemogočiti in ga proglasiti za svojega. To nakano jim je gosp.

Tratnik preprečil ter vpade nasprotnikov krepko odbil. Za njim je nastopil g. dr. Benedičič za SDS, katerega govor je bil pa tako klavrn, brez oblike in vsebine, da ga ni vredno omenjati. Tretji je nastopil neki socialist. Njegov govor pa ni bil nikak govor, ampak snop prazne slame, sami napadi na Cerkev, duhovščino in SLS. Le disciplini naših somišljenikov se ima zahvaliti, da ni bilo drugače. Pri tem je značilno, da se demokratov niti dotaknil ni s svojim govorom. Kljub temu, da je bilo na shodu precej delavcev, je govor socialista odobraval le petorica najetih kričalcev. Vse očitke socialistov in demokratov je g. Tratnik krepko zavrnil in dokazal njihovo demagogijo in politično zaostalost. Med zborovalci je vladalo veselo razpoloženje, ker krepki in duhoviti odgovori g. Tratnika so bili težki in so nasprotnike bridko zadevali. Pomagati si niso mogli drugače, kakor z vpitjem, kričanjem in žvižganjem. Shod so socialisti zapustili še pred zaključkom. Kmetje in delavci pa so trdno sklenili, da strankam demagogov, kakor so demokrati in socialisti, ne bodo nasledili, ker izkušnje učijo, kaj znajo, če pridejo do oblasti.

Volivni shod SLS v Zetalah se vrši v nedeljo, dne 14. avgusta po rani sv. maši. Poroča oblastni odbornik in poslanec g. Kranjc.

Dva shoda v Posavju. Prihodno nedeljo, dne 7. avgusta se vrši shod SLS v Brežicah v prostorih g. Držića ob 8. uri jutraj. Pooldne ob 3. uri pa se vrši tak shod na Senovem v prostorih g. Senice. Na obeh shodih govorita gg. kandidata dr. Andrej Gosar in Jos. Tratnik.

Sv. Križ pri Belih vodah. Tukaj se vrši 15. avgusta na praznik Vnebovzvetja M. Dev. po sv. opravi (ob 10. uri) volivni shod SLS. Poroča narodni poslanec g. Vlad. Pušenjak. Vsi vljudno vabljeni.

Volivni shod poslanca Faleža. Poslanec Falež bo zboroval 14. avg. po rani službi božji pri Sv. Lovrencu na Pohorju in sicer v mežnariji. Volivci, možje in fantje, in vsi pristaši SLS, agitirajte za ta shod, da bo naša udeležba prav mnogoštevilna in naša zmaga na dan volitev sijajna!

Sv. Rok ob Sotli. V nedeljo, dne 31. jul. po ranem svetem opravi se je vršil pri Sv. Roku ob Sotli pod predsedstvom g. Antolinca prav dobro obiskan shod SLS. Na zboru sta govorila kandidata Vrečko in njegov namestnik g. dr. A. Ogrizek. Bilo je na shodu tudi precej Hrvatov, ki se bili odločno proti Radiću in njegovi demagoški politiki. Na Hrvatskem in to po celim Zagorju je zanimanje za Pučko stranko veliko in bo rodilo tudi obilen sad.

Shodi poslancev Vlad. Pušenjaka, oz. njegovega namestnika. V nedeljo 7. avgusta ob 3. uri popoldne se vrši shod v Velenju v Društvenem domu za županije: Velenje, št. 11j. št. Andraž in št. Janž. Pričakuje se velika udeležba iz vseh navedenih župnij. Dne 14. t. m. po rani maši v Gornjem gradu, popoldne pri Sv. Frančišku v Sav. dolini. Dne 15. avg. po rani sv. maši v Lučah, po službi božji ob devetih pri Sv. Križu nad Belimi vodami, po velikem opravi v Solčavi. Dne 21. avg. po rani službi božji v št. Ilju pod Turjakom, ob treh popoldne v Turiški vasi pri županu, ob sedmi uri zvečer v Legnu pri Plesniku.

Mednarodna instance za zunanjo politiko.

Berlinska »Germania« v obširnem uvodniku dokazuje potrebo, da se osnuje mednarodna instance za zunanjo politiko. Njena naloga naj bi bila skrb, da se o vseh mednarodno važnih dogodkih na licu mesta dožene resnica in uspeh objavi. Na ta način bi se preprečilo, da se z neresničnimi odnosno enostranskimi poročili bega javno mnenje in seje sovraštvo. Če se taka instance ne more takoj osnovati v okrilju Društva narodov, naj se to zgodi izven njega. Najbolj bi bili v to poklicani Američani, ki jih odlikuje potreba na nepristranost in razpolagajo tudi z neobhodnimi finančnimi sredstvi. Predvsem bi bila taka nevtralna instance potrebna za razčiščenje odnošajev med Nemčijo in Poljsko.

Tiskovni zakonski načrt v Avstriji.

Avstrijska vlada je predložila parlamentu načrt za nov tiskovni zakon. Potreba novega tiskovnega zakona se splošno priznava, a sedanjí načrt interesiranih krogov ne zadovoljuje. Dunajska časnikarska organizacija je zavzela nasproti načrtu sledeče stališče: Člen o podkupovanju tiska naj se iz tiskovnega zakona izpusti, zato pa primerno izpopolni kazenski zakon, kjer govori o izsiljevanju javnih organov. Kaznuje naj se tudi podkupovanje v zasebne svrhe in kazniv naj bo tudi izdajatelj lista, ako prisili časničarja, da proti podkupnini uvrsti ali izpusti iz lista kako naznanilo. — Člen 2. zakonskega načrta je nesprejemljiv, ker bi v sedanjí sestavi onemogočil vsako poročanje; vsak list bi bil v nevarnosti, da ga pravde materialno uničijo. — Člen 3. zakonskega načrta je svoje stališče naznanila vladi z zahtevo, da se zakonski načrt predloži glavnim tiskovnim organizacijam v izjavo.

v Soliji, 3. avg. (Izvir.) Jutri se zaključí izredno zasedanje bolgarskega parlamenta. Jesensko redno zasedanje se prične 28. okt.

Kaj se godi doma

Veličastno romanje štajerskih Slovencev na Brezje.

Maribor, 4. avgusta.

Za nas štajerske Slovence sta bila 1. in 2. avgust 1927 znamenita dneva. A kar ništa bila in ne bosta ostala znamenita samo za nas, pač pa za vse slovenski narod, zato je prav, da danes poročamo o tem tudi v »Slovenec«. Naj širša javnost izve, da to ni bilo zgolj navadno romanje, ampak dnevi molitve za največjo slovensko zadevo, da se proglasi naš Slomšek — blaženim. In to veliko molitev so opravili štajerski Slovenci na najsvetejšem prostoru Slovenije pri Mariji Pomagaj na Brezjah.

V nedeljo zvečer ponoči so se s štajerskega odpeljali trije vlaki popolnoma zasedeni, ter vozili do 9000 štajerskih Slovencev skozi Ljubljano na Brezje. Ti romarji so bili v pravem pomenu zastopniki cele obširne lavantinske škofije, saj so bile razven par slučajev, zastopane vse župnije. Pripravljali odbor je poleg tega, da ne bi pri-manjkovalo prostora na vlakih, zavrnil še okrog 800 ljudi, ki so se bolj proti koncu prigrasovalnega termina prijavili. Vsi romarji so se vozili v osebnih vozovih, za kar gre posebna zahvala žel. upravi, ki se je izkazala prav izredno naklonjena prireditvi ter je storila vse, da se je vožnja iz-vršila v najlepšem redu brez vsakih neprilik.

Na Brezjah se je vršila v ponedeljek ob 10. uri najprej cerkvena slovesnost. V cerkvi je pridigoval g. prof. Rezman, zunaj cerkve pa g. župnik Gomilšek. Slovesno sv. mašo je služil g. kanonik dr. Cukala. Vse ljudstvo je bilo, tako, da so se mnogi čudili temu veličastnemu ljudskemu petju.

Po cerkveni slovesnosti je bilo na prostem javno zborovanje. Otvoril ga je predsednik Prosvetne zveze g. dr. Hohnjec, ki je pozdravil tiso-čero množico ter poudarjal važnost kršč. prosvete za javno življenje. Za njim je izpregovoril dr. Sušnik, urednik »Našega doma« iz Maribora, ki je s pesniško besedo odprl srca navzočih in raz-kril njihovo najskrivnejšo željo: da pride Slomšek na oltar! Po njegovemu govoru so navzoči Slo-mškovi rojaki s štajerskega opravili v srcu kratko molitev, da nas Bog usliši! G. kanonik dr. Cukala je nato v imenu lavant. škofa dr. Karlina pozdravil vse romarje ter povedal veselo novost, da se v kratkem sestavi komisija, ki bo začela do zdaj zbrani material urejati ter bo imela svojega zastopnika v Rimu. Poročilo je sprejelo ljudstvo s svetim navdušenim razpoloženjem. G. župnik Gomilšek je z mladeniško navdušenostjo poudarjal važnost in razvil program ter delokrog kršč. prosvetnega dela, ki je naročilo in duhovna dediščina Slomška. Končno je še dr. Jeraj raz-ložil, da je le tisti res pravi posemovalec Slomška, ki hoče in zna služiti Ciril-Metodovi ideji.

Po zborovanju so se mnogi odločili za izlet na Bled, ki ga je obiskalo do 800 romarjev z avto-mobili, vozovi in tudi peš. Niso se mogli dovolj nadeviti lepoti slovenske zemlje. Drugi pa so de-loma se spopili, deloma pa so vse popoldne opravljali pobožnosti. Zvečer ob pol 8 je bila pridiga zunaj cerkve, ki jo je imel g. prof. Bogovič. Po slovesnih litanijah, pri katerih je zopet vse ljud-stvo pelo stare znamenite blagoslovne in Marijine pesmi, se je razvila veličastna rimska procesija z lučicami po ravnini med njivami in travniki ter nazaj pred cerkev. Ta procesija je bila tako veličasten prizor, da bo ostal vsem v najbolj ži-vem spominu.

Odhod z Brezij je bil v zgodnjem jutru, ko je od 2. ponoči dalje ljudstvo že opravilo svoje pobožnosti in prejelo sv. obhajilo. Poslovilne be-sede je govoril g. prof. P. Živornik. Ljudje so

se nato takoj razdelili na skupine, da se je olajšal odhod na vlak. Na Otočah, ki so majhna postaja, je vseh teh 3000 ljudi v najlepšem redu tekmo pol ure že bilo zopet na svojim mestih. V Pod-nartu smo čakali, da je v špalirju dveh dolgih vlakov, katere so med tem že ovenčali z zelenjem, vozil mimo dvorni vlak, v katerem se je peljala kraljica Marija na Bled.

Štajerski Slovenci so se vrnili z božjega pota, kjer so opravili veliko molitev, ki naj izprosi na-šemu narodu, da bo sin njegov poveljčan na na-ših oltarjih. Neopaženo smo šli gori, skoro nič niso do zdaj časopisi o tem poročali, neopaženo smo se vrnili, a danes vabimo vso slovensko ka-toliško javnost: Molite z nami, da se nam izpolni ta velika želja!

Orlovski zlet v Slov. Bistrici.

Slov. Bistrica, 2. avgusta.

V nedeljo, dne 31. julija se je vršil v našem mestu zlet mariborskega orlovskega okrožja. Bil je to slavnosten dan za celo mesto, ki je še malo-kedaj videlo toliko ljudstva, kakor se ga je na-bralo od vseh strani v nedeljo.

Orli in Orlice so dospeli že zjutraj v Slov. Bistrico. Dopoldne se je vršila v župni cerkvi slo-vesna sv. maša. Cerkev je bila polna pestrih or-lovskih uniform. Po sv. opravihi se je razvil mo-gočen spreved skozi mesto. Bila je krasna četa Orlov z zastavami, za njimi Orlice in nato občin-stvo.

Popoldne se je vršil javen nastop, ki je gle-dalce naravnost očudil. Proste vaje članov, čla-nic in naraščaja so bile izvajane lepo in skladno. Najbolj so gledalci občudovali telovadce na orodju. Nekateri so izvajali take vratolomnosti, da je marsikomu zastajal dih.

Po telovadbi se je razvila prosta zabava, ki je trajala do odhoda vlakov. Orlovski nastop v Slov. Bistrici je pridobil naši ideji zopet novih prijateljev ter bo mnogo pripomogel k čim lepše-mu razvoju orlovstva v naših krajih.

Trojna slovesnost v Ribnici na Pohorju.

Takega dneva še ni imela Ribnica kakor zadnjo nedeljo 21. julija. Trojno slovesnost smo obhajali: 25. letnico, odkar je g. duh. svet. Andrej Fišer v Ribnici župnik, dalje 30. letnico mašništva njegovega brata kapucina g. p. Marka Fišer in končno posvetitev cele ribniške župnije presv. Srcu Jezusovemu. Krono vsej slavnosti pa je na-del naš knezoškof dr. Andrej Karlin, ki se je slo-vesnosti udeležil, bratoma-jubilantom pridigal in izvršil posvetitev župnije presv. Srcu Jezusovemu. Ko se je v soboto zvečer pripeljal nadpastir pod krasnimi slavaloki v spremstvu duhovščine, ga je pri cerkvi pozdravila množestvilna množica z g. župnikom jubilantom na čelu. Zvečer je bila raz-svetljava, goreli so kresovi in pele so se škofu ter jubilantom izbrane pesmi. Se lepše pa je bilo drugi dan v nedeljo. Ves dan je bila ena služba božja: v jutro sv. maša jubilanta g. p. Marka, nato sv. maša nadpastirja, končno pozna služba božja g. jubilanta župnika Andreja Fišerja, pri kateri je pridigal škof. Pri vseh treh službah božjih so ribniški cerkveni pevec s svojim krasnim petjem naravnost očarali vernike. Pred pozno služ-bo božjo se je iz župnišča razvila v cerkev proces-sija, v kateri so nesli mladeniči nov kip presv. Srca, dar znane mnogokratne cerkvene dobrotnice. Nato je škof pred novo blagoslovljeno podobo celo župnijo posvetil presv. Srcu. Popoldne se je slav-nost nadaljevala s slovesnimi večernicami in gin-ljivo prireditvijo katoliškega prosv. društva: po mišnih deklamacijah je predsednik kat. prosv. društva župan g. Luka Držeknik čestital g. župniku k

njegovemu jubileju, poudarjajoč pri tem njegove velike zasluge na prosvetnem in gospodarskem polju, zahvaljujoč ga za vse njegovo trudapolno delo v kat. prosv. društvu, v posojilnici in kmot. podružnici. Slovesnost, ki je trajala ves dan, skoro neprestano, je zaključila prelepa igra »Jumakinja presv. Srca Jezusovega«, ki je gledalce ganila do solz. — Zopet se je ta dan pokazalo, da ni je lepše slovesnosti nego je cerkvena in pa lepšega veselja nego je duhovno veselje!

Grdo postopanje Italijanov na meji v gorah.

Italijani menda ne morejo preboleti dejstva, da se je pri nas tako povzdignil tujski promet, dočim pri njih pada. Iz same nevoščljivosti delajo turistom in tujcem, ki posejajo naše gorovje, vse mogoče težave. Priča temu naj bo naslednje:

V nedeljo, dne 31. junija, se je podala iz Aljaževega doma družba, sestojča iz 3 turistov in 2 turistin, čez Razor na Vršič; tam vodi pot nekoliko korakov od naše meje po italijanskem ozemlju. Ko so prišli na italijansko ozemlje, so jih zajeli Italijani in ni pomagala nobena prošnja, naj jih pustijo, da prestopijo našo mejo in gredo po našem ozemlju naprej. Gnali so vseh pet turi-stov v Dom na Vršiču in od tam v Trento, kjer so prenočevali, drugo jutro ob 5. zjutraj so jih peljali naprej v Bovec, od tam v Kobarid, kjer so jih zaprli v ječo in drugi dan odpeljali v Gorico na kvesturo, kjer se je z njimi postopalo, kakor z zločinci. Še celo odtiske prstov so si vzeli in natančno popisali vsakega posebej. — Vprašanje je, ali je to častno za narod dvatisočletne kulture. Če si mislijo s tem pridobiti simpatije, se zelo motijo; tudi našemu tujekumu prometu ne bodo mogli na ta način škodovati in s takim postopa-njem bodo še tiste odgnali, ki so bili namenjeni posetiti njihove kraje in hodijo k njim.

Slovenski planinsko društvo resno svari svo-je člane, naj ne prekorajajo italijanske meje brez potnih listov in naj ne delajo društvu nepotrebnih stroškov za kolkovino in intervencije. Naj tu-risti svoje izlete omejujejo na naše kraje in naj raje posejajo kraje v Avstriji, kjer je po po-godbi turistiška cona, ki sega 10 km preko meje in kjer se postopa z našimi turisti, kakor z ljudmi. Za prehod preko avstrijske meje zadostuje redna članska legitimacija s sliko, ki je potrjena od po-licijskega ravnatelstva v Ljubljani ali od župan-stva, pod katero spada lastnik legitimacije.

Nevarni hazardisti in goljufi v Ljubljani.

Dne 1. avgusta t. l. ob pol 12. uri je šel po Sv. Petra cesti v Ljubljani 24-letni čevljarški po-močinik Franc Cotman iz Godiča pri Kamniku po svojih poslih. Nenadoma je stopil k njemu neki tujci okoli 31 let stari mladenič, ki ga je nago-voril kot znanca in ga povabil v kavarno Central, češ da bo plačal pol litra vina.

Cotman sicer ni vedel, odkod bi ga naj po-vabitelj poznal, vendar se je povabilu brez po-misleka odzval, še predno se je do dobra zavedel, za kaj gre.

Ko sta stopila v kavarno, se jima je pridružil neki možki, ki se je prvotno vedel, kot da ne pozna ne enega ne drugega.

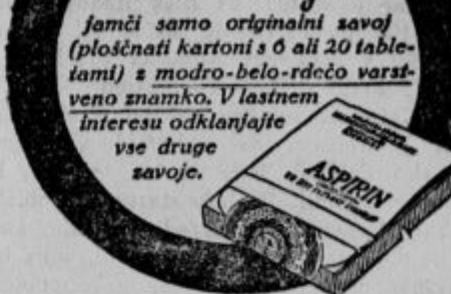
Prvi je naročil pol litra vina, nato pa že izvlekel neke karte in začel nagovarjati Cotmana k igri za denar. Cotman se je spočetka branil, ker sta ga pa oba gosta neprestano nadlegovala, se je končno udal in stavil na eno karto 10 Din, katere je dobil.

Takoj, ko so bile karte drugič razdeljene, je Cotman zgubil 20 Din. Dasiravno se je Cotmanu zdelo, da je bil pri tej igri ogoljufan, se je odlo-čil plačati zapadli znesek. Ko je izvlekel listnico in jo odprl, hoteč poiskati dva bankovca po 10 dinarjev, mu je oni neznanec, ki ga je bil zvalil v kavarno nepričakovano hitro izvlekel iz listnice štiri bankovce po 100 Din in zbežal na prosto.

Za pravo vsebino in kakovost,

ASPIRIN
0.5
aspirinovih
tablet "Bayer"

Jamči samo originalni svojo (ploščnati kartoni s 6 ali 20 table-tami) s modro-belo-rdečo varstveno znamko. V lastnem interesu odklanjajte vse druge svoje.

Cotman, videč, da je padel v pest malopridnežem, je zbežal za njim, vendar pa mu je tat z denarjem vred ušel.

Ko se je Cotman nato vrnil v kavarno, je našel drugega neznanca še pri mizi, ki se je znal tako spretno izgovoriti, da mu je Cotman verjel, da ni v nikakoli zvezi z lopovom.

Cotman je nato zadevo prijavil policiji, ki je takoj uvedla poizvedbe. Sum je padel na neke znane hazardiste, ki so bili v Ljubljani radi alič-nih goljufij aretirani.

Včeraj dne 3. avgusta ob pol 8 sta se pa oba neznanca zopet pojavila v kavarni Central, nakar sta bila po višjem stražniku Vidu Bevcu areti-rana in odvedena na policijo. Sta to dobro znani hazardist Aleksander Sabec, rojen 1885 v Baču okraj Voloska, pristojen v občini Materija, ki je iz naše kraljevine že od leta 1925. izgnan, in brez-poselni Josip Umek, roj. 1891 v Kostanjevici na Krasi, pristojen istotam, zadnji čas stanujoč baje nekje pri Litiji. Oba se klatita brez posla naokrog in prežita na svoje žrtve po gostilnah in kavar-nah ter jim, če ne gre drugače, vzameja denar, kot sta to izvršila pri Cotmanu.

Oba goljufa bosta izročena sodišču, po pre-stani kazni pa odgnana čez državno mejo v Italijo.

Zločinsko ubijanje rib.

Prošli teden smo poročali pod tem naslovom, da so zločinci z dinamitom, katerega so vrgli v vodo v jezu pri Zagorju, uničili veliko število sul-cev, katere je potem voda izplavila na raznih kra-jih do Krškega. Dasiravno se je kaj takega že večkrat zgodilo, je polzvedovanje pokazalo, da gre v tem slučaju za drug vzrok poginul toliko rib.

Poginuli sulci so bili slepi, imeli so modri-kasto mreno na očeh. Tudi 14 kg težak omoten sulc, katerega je izvlekel iz Save pri Radečah 18leten fantek, je bil slep. Če bi bil sulc zdrav, bi kaj takega ne bilo tako lahko mogoče.

Roženica na očeh je napram apneni razto-pini zelo občutljiva in že zelo razredčena tekočina povzroči modrikaste motnine na očeh. Še bolj občutljive pa so škрге, ki zatečejo in riba se zaduši. Sava je vsled suše sedaj globoko pod normalo. Zadnji naliiv od sobote na nedeljo od 24. do 25. julija je splovil od apnenic v Zagorju in Savi večje množine apna v izsušeno Savo, kar je po-vzročilo katastrofo med ribami. V jezu pri Za-gorju je v hudi vročini v curkih največ sulcev, kjer si izpirajo žgoče pjavke iz škrg. Prepričani smo, da bo Slov. ribarsko društvo v Ljubljani še zadevo preiskalo ter podvzelo potrebne korake, da se tako uničevanje žlahtnih rib onemogoči.

Tatvina srbskih starinskih predmetov na Bledu.

Neznan, toda zelo drzen tat, je izvršil prejšnji teden na gorenjski železniški progi veliko tatvino srbskih zgodovinskih predmetov. Tatvini so prišli na sled šele v petek, dne 29. julija.

Starinoslovec in lastnik »Belgrajskega mu-zeja« Dušan Popović prireja v poletnih sezonah po vseh večjih letoviščih v državi razstavo svojih dra-gocin in redkih zgodovinskih predmetov. V sredi prejšnjega tedna je razstavil v Rogški Sla-tini, nakar je razstavne predmete spravil v štiri velike zaboje in jih po železnici poslal na Bled. V petek, dne 29. julija je Popović v prisotnosti gđ. Bernikove prevzel zaboje in jih odpeljal v »Ka-zinoc«, kjer je nameraval razstaviti starine. Ko je zaboje odprl, je ugotovil, da je nekdo od enega za-boja odtrgal višeeo ključavnico in pečat ter pobral iz njih 19 kosov zlatih vzenin in sicer 4 takozvane »Mileja«, 3 »Dolamec«, 6 »Jelekov«, 4 »peškire« in 2 »Leibolac«. Vse te vzenine imajo veliko važnost za srbsko zgodvino in narodoslovje v 17. in 18. stoletju. Dalje je drzni tat ukradel dvoje original-nih pisem obeh znamenitih reformatorjev srbskega pravopisja, Dositeja Obradovića in Vuka Karad-žića. Vrednost ukradenih vzenin znaša približno 32.000 Din, dočim se vrednost obeh pisem ne da oceniti. Kdo bi te predmete ukradel, še ni znano, najbrže pa je bil tat najet od kakega ljubitelja antikvaričnih predmetov. Uvedena je obširna pre-iskava in so na delu orožništvo, železnika ter dr-žavna policija.

Smrtna nesreča.

V Murski Soboti se je pri mlatvi zgodila smrtna nesreča. Pri neki hiši je potegnilo v od-prtino, kjer se spušča v stroj snopje, petnajst-letnega Ludovika Vučkica iz Moravce. Stroj je odtrgal nesrečnemu noge. Vsled izgube krvi je ponesrečenec kmalu umrl. Naj počiva v miru!

Poravnajte naročnino!

P. Adolf Čadež:

Egiptovsko pismo.

Aleksandrija, 27. jul. 1927.

II.

Črtica iz velikomestnega življenja.

Mesto dolgočasne politike naj nekaj ma-lega omenim iz tukajšnjega velikomestnega življenja, ki bo gotovo bolj zanimalo kot pre-pir med Angleži in Egipčani. Upam, da stvar ni izmišljena, ker jo je prineslo dne 25. ju-lija več listov, n. pr. »L'Imparziale«, »Messag. Egig.« in še drugi listi.

Dogodek je popolnoma nov. Dne 22. t. m., pretekli petek dopoldne, se je na največji in najlepši cesti Aleksandrije, na že enkrat omenjeni cesti Fuad I., ustavil avtomobil pred eno najelegantnejših in najmodernejših pro-dajalnic. Iz avto je v naglici in vsa iznena-dena planila turška gospa, ali vsaj na videz, po obleki, po zunanosti turška. Oblečena je bila črno, zagrnjena le na lahko, bila je vitke in visoke postave, vsa v svilu.

Elegantna Turkinja hiti, kolikor ji le no-ge dopuščajo, proti glavnemu izhodu velikega modernega skladišča, iz katerega ravno v istem trenutku prihaja mlad egiptovski gos-pod, oblečen po najnovejši pariški modi, prav nič manj eleganten, kakor naša znanka.

Turkinja se vrže mlademu Egipčanu v naročje, vsa razburjena ga objame, od veli-kega veselja vsa v solzah ga na levo in na desno lice goreče poljubi.

»O predragi, kako je s teboj? Zakaj te ni več k nam? Teta je mislila, da si že od-

potoval v Evropo? Kaj je vzrok, da ne pri-deš več? Ne mama, ne jaz ne vem, kaj je vzrok temu?»

V tem presrečnem položaju je jezik tek-el omenjeni lepotici, kakor klopotec cerkveni raglji na veliki petek v zvoniku.

Med burnim govorjenjem je še parkrat pograbila mladega gospoda za roke in ga za odhod še enkrat močno objela.

Četudi je cesta v Aleksandriji navajena na vse mogoče prizore, so se vendarle ljudje ustavljali pred trgovino, se smejali in muzali nad tem silnim izbruhom veselja in pristrčne ljubezni.

Mladi gospod je stal kakor okamenel. Od silnega napada očitne ljubezni je bil popol-noma premagán in seveda v veliki zadregi. Da bi se bil branil ali zagovarjal, zato ni bilo ne trenutka časa in za nobeno besedo prilike. Njegova mlada, lepa sestrčna je bila kakor grozen vihar, ki vse preмага, vse podere.

Še preden je gospod do sape prišel, da bi bil sploh besedo znil, je sestrčna že hi-tela v odprt avto, ki je nanjo čakal.

»Še danes zvečer te čakava z mamo, in sicer v hiši Via El Munira št. 4, kjer stanuje-jeva po leti, kakor to sam dobro veš.«

Pri zadnjih besedah je avto z elegantno sestrčno že odrdral.

Gospod stoji na stopnicah pred množico kot kip iz marmorja in od velike zadrege ne ve, kam bi oči obrnil.

»Slišite, gospod, ali je to res vaša se-strična?« Morda ste pa vi le komu drugemu tako zelo podobni?« ga eden navzočih so-čutno vpraša.

Dnevne novice

★ **Obiski na Bledu.** V torek je dospel na Bled naš vojni ataše v Rimu, brigadni general Rašić. G. Rašić je takoj odšel v vilo Suvobor, kjer je bil sprejet v avdijenci. — Istega dne je dospel na Bled finančni minister g. Bogdan Marković, ki je bil istotako pri kralju v avdijenci. Minister Marković je nato odpotoval v Rogaško Slatino.

★ **Kako se razlagajo zakoni.** Prejeli smo: Zakon predpisuje, da dobivajo vpokojenci rodbinsko doklado tudi za one otroke, kateri so že izpolnili 16. leto starosti in obiskujejo kak državni učni zavod. Potrdilo, katerega so doprinesli od šolske oblasti, velja tudi za avgust in september, kar je popolnoma jasno, ker sta ta dva meseca določena za oddih po prestalem naporu in se štejeta k preteklemu šolskemu letu. Finančna delegacija razumeva ta zakon pravilno in izplača to doklado brez nadaljnega v avgustu in septembru ter jo eventualno ustavi šele za mesec oktober, ako otrok ni vstopil ponovno v šolo. Ravnateljstvo drž. železnic v Ljubljani pa svojim kronskim vpokojencem zadržuje izplačilo te doklade za mesec avgust in september ter jo šele naknadno pripozna, ko je otrok zopet vstopil v šolo ter prinesel potrdilo. Prosimo g. ravnatelja, kateremu to postopanje gotovo ni znano, da naloži svojim organom, da zadržani znesek takoj nakažejo. — Več vpokojencev.

★ **Kvartet Zika v Južni Ameriki.** Zikovci se že par mesecev nahajajo na umetniški turneji v Južni Ameriki. Imeli so že celo vrsto koncertnih uspehov v Los Angeles, Buenos Airesu, Montevideu itd. V septembru posetijo tudi Ljubljano z zanimivim programom.

★ **Boh. Bistrica.** Pri županskih volitvah dne 31. julija t. l. je bil soglasno za župana izvoljen dosednji župan Franc Mavrič, pristaš SLS. Od osmih občinskih svetovalcev jih je pet pristašev SLS, trije pa so samostojni.

★ **Smrt vzorne krščanske žene.** Pri Sv. Miklavžu nad Laškem je umrla 50 let stara žena posestnika Lovrenca Knez, Marija, Lovrenca Knez je ugleden mož v celi župniji, cerkveni ključar in občinski odbornik. Rajna je bila pridna gospodinja, zvesta žena ter skrbna mati otrokom. Potrtemu možu in našemu zvestemu somišljeniku in celi družini naše iskreno sožalje!

★ **Umrl je 1. avgusta v Podgorici** pri Smarju posestnik Franc Štrubelj, ki je bil kot mladenič vzoren predsednik šmarškega Orla. Bil je šele dobro leto poročen in nadvse skrben gospodar. Orli so ga na zadnji poti spremili v kroju in mu zapeli tri žalostinke, a br. Žitnik se je ob odprtem grobu s toplimi besedami spominjal vrlin draga tovariša. Svetila mu večna luč!

★ **Namesto venca na krsto** Franca Gutnika je darovala gospa Marija Grašič iz Polhovega gradca 100 Din za Vincencijevo konferenco sv. Antona na Viču.

★ **Važna poprava ceste.** Cesta iz Luč v Solčavo je popravljena do Kneza. Po tej popravljeni cesti že vozi redno poštni avtomobil. Od Kneza do Solčave (kake pol ure) še cesta ni popravljena, vendar se lahko pelje po njej tudi z večjim vozom. Veliko se je brigal za popravilo ceste g. poslanec Pušenjak in gerent okrajnega zastopa g. Vogrinč. Obema smo Solčavani hvaležni.

★ **Velika razstava Zemaljske kemijske straže** (Državne kemijske straže) v Zagrebu je podaljšana do 23. avgusta t. l. Razstava se nahaja na Trgu I. in je odprta ves dan od 8. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Posetniki razstave imajo 50% popusta na vseh železnica in parobrodih rečne plovke. Legitimacije, katere je treba potrditi na razstavi, da se lahko poslužijo polovične vožnje, se dobe v vseh večjih mestih v državi, a v Zagrebu na razstavi, pri Hrvatski banki v Margaretski ulici 4 in pri Putniku na Jelačevem trgu 6.

★ **Umrl je v St. Vidu nad Ljubljano** večraj, 3. t. m., po kratki mučni bolezni gospod Franjo Tomé, vpok. železničar, v 66. letu starosti. Pokojni je bil dolgo vrsto let naročnik našega lista. Pokopali ga bodo jutri zjutraj ob 8. uri. Naj počiva v miru!

★ **Popravek.** Z ozirom na našo notico izpred sodišča, tičočo se nekega pretepa na Orlah, v št. 169. našega lista od dne 30. pret. meseca, moramo resnici na ljubo popraviti, da neki tam imenovani soudeleznik tega pretepa ni župan, kakor smo pomotoma poročali.

Občni zbor

Duhovn. podpornega društva

bo v četrtek 25. avgusta 1927 ob 15 pop. v »Jugoslovanski tiskarni« z naslednjim dnevnim redom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika in blagajnika.
3. Poročilo pregledovalca računov.
4. Slučajnosti.

V Ljubljani, dne 3. avgusta 1927.

ODBOR.

★ **Državljanstvo.** Notranje ministrstvo je podelilo goriškemu rojaku, železniškemu uradniku gosp. Milanu Čadežu naše državljanstvo.

★ **Nazarenci in vojni zakon.** V Vojvodini živi do 2000 vojnih obvezancev, po večini Srbov, ki so nazarenske vere. Pripadniki te vere se dobesedno drže zapovedi »Ne ubijaj« in nekaterih drugih mest sv. pisma ter se branijo služiti državi z orožjem v roki. Vojna oblast jih noče oprostiti te dolžnosti in jih je pozvala pred vojno sodišče, kjer je bilo 300 obsojenih vsak na 10 let ječe. Vendar se je z raznim posredovanjem posrečilo, da so nazarenci zopet izpustili iz ječe. Vojna oblast pa ni popustila in je sedaj pozvala nazarenske vojne obvezance na orožne vaje. Toda kljub pretnji z 10letno ječo in dobrohotnemu prigovarjanju noben nazarenc ni hotel prijeti za puško. Izjavljali so, da jim vera prepoveduje zvezati se s puško. Pripravljeni so služiti dvojni rok v kadru in v slučaju vojne izpostaviti se največjim nevarnostim — v avstrijski vojski so s škarkami rezali žične ograje pred sovražnimi strelskimi jarki — samo orožja se nočejo dotakniti obenega. Vojaška oblast stoji pred zapletenim problemom, tembolj, ker so med nazarenci mnogi družinski očetje in ugledni možje, ki jih je težko iztrgati iz njihovega delokroga.

★ **Ciganska nadloga.** V občino Dobrna pri Celju so se priklatali krog 30. julija cigani. Računajoč z ljudsko lahkovernostjo so izvabili od ljudi razna živila in predvsem denar. Nekatere kmete so preslepili z grožnjami glede nesreče za par sto dinarjev. Ko so si napolnili svoje malhe, so se odpeljali proti sosednji župniji St. Janž. Za sleparijo so zvedeli dobrnski orožniki, ki so dohiteli tolpo pri St. Janžu in le orožništvu se je zahvaliti, da so dobili osleparjeni kmetje vsaj svoj denar nazaj.

★ **Težka nesreča.** Pri Sv. Rupertu nad Laškem se je težko ponesrečila žena našega vrliga moža Martina Horjak. Pri mlatenju jo je zagrabil mlatični stroj za obleko, ki se je ovila krog kolesa in zobovje ji je strahovito razmesarilo eno nogo. Dobri krščanski ženi želijo vsi znanci dober izid operacije in skrajšnje okrevanje.

★ **Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju v očeh, razdražljivosti živcev, pomanjkanju spanja, neveselju do dela pospeši naravna »Franz-Josef«-grenčica** odprtje telesa in olajša kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so boleli na želodnem katarju, z uporabo staropreizkušene »Franz-Josef«-vode v najkrajšem času zopet dobili slast do jedi. — Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

★ **Čujte in glejte!** Znamka Schicht in Terpent in jamčita, da je to najboljšje milo. Le to milo zahtevajte od svojega trgovca.

★ **Čujte in glejte!** Znamka Schicht in Terpent in jamčita, da je to najboljšje milo. — Le to milo zahtevajte od svojega trgovca.

★ **Turške srečke** kupuje ali zamenja za ratno štetu nom. Din 1000 Efektina banka v Ljubljani, Kongresni trg 9. Telefon 2422.

KUŠAKOVIČA KALODONT
najboljša pasta za zobo

Ljubljana

© **Nemški pesnik Klopstock in Ljubljana.** Pošiljajo nam sledeči zanimivi drobci: Nemški pesnik Klopstock, pevec Mesijade in mnogih od, je imel brata Kristijana Henrika, ki se je l. 1793. naselil kot veletržec v Trstu. V Trstu se je oženil z Ljubljanko Barbaro, hčerjo že sedaj umrlega Martina Ambroža. Veletržec Kristijan Henrik Klopstock je umrl v Trstu 5. julija 1808.

© **Prijateljem in znancem pokojnega** gospoda Ant. Česnika, podnadzornika fin. kontrole, sporočamo, da se bo brala sv. maša zadušnica zanj v frančiškanski cerkvi v petek, dne 5. t. m., ob sedmih zjutraj.

© **Himen.** Poročil se je dne 18. pr. m. g. Ferdo Čermak, teh. uradnik ravnateljstva drž. žel. v Ljubljani, z gđ. Anico Pečnik, uradnico. Mlademu paru iz uglednih ljubljanskih rodbin iskreno čestitamo!

© **Strokovno društvo javnih nameščen-**cev in vpokojencev kraljevine SHS v Ljubljani vabi vse odbornike in namestnike vseh treh odborov k izredni seji danes, dne 4. avgusta ob 8 zvečer v I. del. kons. društvu, Kongresni trg 2. Seja važna radi stanovskih zadev. Prosim polnoštevilno. — Predsednik.

© **V osmrtnici Zabnikar Marija** je večraj pomotoma izpadla vrstica: prodajalka kruha in se mora mesto Vegova pravilno glasiti Wolfova ulica št. 8.

© **Restavracija »Zvezdaz«**, Ljubljana. Vljudno naznanjajo slavnemu občinstvu in p. n. gostom, da svo restavracijski obrat, katerega je vodil eno leto g. Vuletin, prevzela zopet sama, ter se p. n. občinstvu najtopljeje priporočava. Dnevno koncert, dobra topla in mrzla jedila, izborna pijača ter prvovrstna postrežba. — Fran in Roza Krapeš.

© **Pes rešil iz vode svojega plavalnega** mojstra. Priznani ljubljanski lovec je šel te

dni v družbi prijatelja na Prule, da bi, kakor je dejal, učil svojega mladelega psa v Ljubljani plavati. Ko je nekaj časa dresiral psa, se je tudi njemu zahotelo po vodi. In kako tudi ne. Vroče je bilo, voda je bila izredno topla, prijatelj Pavle je pa imel kopalne hlače s seboj. »Ti, Pavle, posod mi no živahno, boš vidu, u vod se da čist drgač dresirat.« — Pavle mu rade volje da hlače, vendar ga pa opozori: »Fant, ampak merki, de navš utonu, tle je nevarn.« — »Kua pa misliš, jest pa utonu, tu nikoker ne gre skp.« Rečeno storjeno. Lovce se sleče in neustrasno skoči v Ljubljano, zvesti pes pa za njim. Ampak nesreča nikoli ne počiva. Nenadoma privesla čoln in pokoplje pod seboj ubogege lovca. Vsi kopalci, posebno pa dame, se silno prestrašijo, češ, po njem je. Toda v tem trenutku se je pokazala vrednost in vrlina njegovega četudi mladega psa. Ko je ta opazil, da je njegov dobri gospodar zginit pod vodo, se tudi on spusti pod vodo in reši svojega gospodarja in plavalnega mojstra gotove smrti. »Ampak tegale psa pa na dam za noben gnar preč.« so bile prve besede hvaležnega lovca, ko je bil na varnem.

© **Ogenj na dvorišču hotela »Union«.** V hotelu »Union« se vrše sedaj velika dela za adaptiranje in prenovo kavarnskih in restavracijskih prostorov. Včeraj dopoldne ob pol 11. uri pa se je na dvorišču nenadoma vnela v kotlu smola. Alarmirana je bila mestna gasilska postaja, vendar pa so ogenj pogasili že delavci z raznimi aparati in peskom. Škoda je malenkostna.

© **Tatvine in ponverbe.** Bosancu Ibrahim Maconoviču je v Linhartovi ulici neznan tat ukradel iz suknjiča zlato ameriškansko uro, vredno 1000 Din. — Hotelirju Mikliču je nekdo ukradel sedem krogelj za balinanje. — Neki 12letni deček je poveril trafikantu Vrhuncu v Vodmatu vsoto 200 Din. — Posestnik Ivan Klopčar je našel v Vrtni ulici zavoj, v katerem je bilo zavitih pet čevljev. Zavoj je odvrgl najbrže na begu kak tat, ki je čevlje kje ukradel.

© **Vlom v Hudem.** V torek popoldne med 1. in 6. uro se je neznan vlomilec splazil skozi podstrežje v stanovanje Alojzija Bizjaka v Hudem pri Radomljah in odnesel dve kompletni moški obleki rjave in črne barve, nizke rjave moške čevlje, črn klobuk, dežnik, železno palčko, nahrbtnik in 900 Din gotovine. Bizjak trpi skupno nad 3000 dinarjev škode.

Katoliški dan v Preski

in
proslava 25 letnice prosvetne in delavske organizacije
dne 14. avgusta 1927.

Spored:

V soboto, 13. avgusta: Zažiganje kresov in četrturtno pritrkavanje po celi dekaniji.

V nedeljo, 14. avg.: Ob 8. uri 36 minut slovesen sprejem gostov na postaji Medvode. Odtod sprevod v Presko po sledečem redu: 1. Konjenica, 2. zastave in prapori, 3. poslanci in zastopniki občin, 4. kroji, 5. moški, 6. godba, 7. nar. noše, 8. ženske, 9. ostali.

Ob pol 10. uri slovesna služba božja na prostem s cerkvenim govorom (F. S. Finžgar).

Po sv. maši slavnostno zborovanje s tremi govori. Govorniki iz Ljubljane. Med posameznimi govori petje in godba. Na zborovanju se razdelijo diplome častnim članom prosvetnega društva v Preski.

Po zborovanju poklonitev ustanovitelju prosvetne in del. organizacije v Preski, kanoniku J. Brencetu na grobu.

Popoldne ob pol 3. uri pete litanije v farni cerkvi in posvetitev vseh društev Kristusu Kralju. Nato prosta zabava na vrtu s koncertom Pevske zveze, kjer nastopi pod vodstvom g. prof. M. Bajuka 8 pevskih zborov z 200 pevci.

Med odmori igrata delavska godba iz D. M. v Polju in domači tamburaši Krekove Mladine. Bogat srečolov, šaljiva pošta itd. Za okrepčilo bo poskrbljeno.

Okoličani, udeležite se te lepe slavnosti v obilnem številu. Zlasti opozarjamo na kroje in narodne noše. — Pripravljalni odbor.

Maribor

□ **Romanje na Brezje.** Skupščina prosvetne zveze na Brezju se vrši do 7. avgusta t. l., vožnja do postaje Otoče in nazaj s polovičnimi voznimi cenami se lahko nastopi še celi teden do sobote z navadnimi potniškimi vlaki, vrtnitev se mora izvršiti do nedelje, dne 7. avgusta, do polnoči. Vozne karte za udeležence iz Maribora se dobivajo do sobote vsaki dan v biljetarni »Putnika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 35. Vožnja tja in nazaj stane 69 Din.

□ **Potovanje na skupščino protialkoholne zveze v Sušak.** Za potovanje na skupščino protialkoholne zveze, ki se bo vršila na Sušaku, je dovoljena polovična vozna cena v času od 3. 11. avgusta t. l. Udeleženci iz Maribora lahko nabavijo vozne karte v biljetarni »Putnika« v Mariboru, Aleksandrova 35. Vožnja tja in nazaj stane 138 Din.

□ **Spor radi avtomobilskega prometa po Koroški cesti.** Na Koroški cesti imajo že od nekdaj špeharji z Dravskega polja pravico, da prodajajo ob sobotah meso in slanino. Promet po Koroški cesti je ob tržnih dneh zelo živ-

vahen, ulica je primeroma ozka in pri šviganju z avtomobili je velika nevarnost za pasante. Avtomobilska zveza zahteva od mestne občine, da odstrani špeharje iz Koroške ceste na Glavni trg, kar bi bila seve velika zamera pri špeharjih. Mestna občina bo napravila ob začetku ter koncu Koroške ceste dve tabli z napisom, da je ta ulica na tržni dan zaprta za promet z avtomobili in se bodo lahko gibali kupčevalci mesa brez vsake nevarnosti.

□ **Mariborska hazena gre v Bolgarijo.** Te dni se je vrnil iz potovanja v Carigrad znani mariborski sportnik g. Cizel. Mudil se je tudi v Bolgariji ter v Sofiji stopil v stike s tamošnjimi sportnimi krogi. Posrečilo se mu je skleniti pogodbo za turnejo mariborske hazenske družine od ISSK. Maribora po Bolgariji. Hazena ISSK Maribora spada med najmočnejše družine v naši državi ter bo brez dvoma, če pride do turnee, svoj sloves v Bolgariji še povečala.

□ **Smrtni slučaj.** V Mariboru v bolnici je umrl komaj 36 let stari Pavel Makotter, sin znanega mariborskega izdelovalca pohištva. Pogreb se bo vršil danes iz mrtvašnice v bolnici na Pobrežje ob pol 6 zvečer. Nadalje je umrla 57 let stara Jožefa Zagar, soproga železničarja in pogreb bo danes ob 4 popoldne. V petek ob 5 popoldne bo pokopan 63 letni vratar državnih železnic Josip Ban.

□ **Olepšanje drevoredne ulice na Pobrežju.** Pobrežka občina je olepšala s pomočjo darežljivih soobčanov Drevoredno ulico, prebarvala križ, nabavila novo železno ograjo in napravila veliko gredo s travo in jvelticami. Pri tem delu so se posebno odlikovali gg. Kacijan in Špecel, vrtnar Požar in kamnosek Rozman. Vsem: prisrčna hvala!

□ **Nova tovarna sadnih sokov.** Znana vila »Alwiese« je prodana in novi lastnik namestila v urediteljske prostore za novo tovarno sadnih sokov, predvsem malinovca. V Selnici pri Mariboru slično podjetje že obstoja ter zelo dobro uspeva.

□ **Tatvina koles.** V torek sta bili v Mariboru zopet izvršeni dve tatvini koles. Franjo Kumerc, ključavničarski mojster, je pustil svoje kolo v Dravski ulici pred kavarno, Rajmund Kirbiš pa v veži neke hiše v Wil-denrainerjevi ulici. Obe kolesi sta brez sledu izginili. Ker si sedaj tatvine koles kar ena za drugo vrstijo, je sigurno, da je na delu dobro organizirana tatinska družba, ki potem prodaja kolesa v okolici.

□ **Grdo trpinčenje živali.** V torek popoldan je vozil Franc D., hlapec neke pivovarne, na tovarni kolodvor težko obložen voz piva, v katerega pa je bil vprežen samo eden vol. Ker žival voza v hrib ni mogla speljati, jo je hlapec pričel med preklinjanjem neusmiljeno pretepsti, tako da se je vse zgrajalo. Radi trpinčenja živali bo policijsko kaznovan.

□ **Nevaren pes.** V sredo je bila prepejlana v mariborsko bolnico 14 letna Mici Korenjak s Kožaka pri Mariboru. Domač pes jo je obgrizel na licu ter ji zadal strašno rano.

Spored

treznostnega tabora »Svete vojske« na Trsatu pri Sušaku ob priliki proslave 25 letnice treznostnega pokreta v Sloveniji.

Nedelja, dne 7. avgusta:

Ob 9 pred cerkvijo otvoritev tabora, na kar slede govori:

1. Alkohol in zdravje. Dr. Cepulič.
2. Poživljenje, oziroma poglobitev treznostnega pokreta med ljudstvom. Konz. svetnik Janez Kalan.
3. Kmet in treznostni pokret. J. Lindič.
4. Alkoholno gospodarstvo in treznostni pokret v naši državi. Urednik Dragotin Kamber.

5. Zena in alkoholno vprašanje. Ravnateljica A. Stupca.

Nato slede eventualno v društveni dvorani sledeči referati:

6. Mladi junaki. Kaplan A. Sunčič, učiteljica Ivka Marušič.
7. Treznostna organizacija za srednje in sorodne šole. Prof. A. Pavlič.
8. Treznostni pokret med akademiki. Stud. iur. V. Seibitz.
9. Treznostna organizacija med učiteljskim. Šolski upravitelj J. Grad, prof. dr. Lj. Marakovič.
10. Duhovnik in treznostni pokret. Spiritual M. Avšič, prof. A. Pavlič.
11. Načrt katoliške abstinentske organizacije v naši državi. Župnik A. Mrkun, župnik P. Jesih.
12. Občni zbor zveze »Svete vojske«.

Ponedeljek, dne 8. avgusta:

13. Vinska kriza, brezalkoholna produkcija in nje smernice ter abstinentski kongres. Joško Lindič.

14. Praktična navodila za brezalkoholno gospodarstvo na deželi. Kap. A. Sunčič.

Vabimo vse organizacije, da pošljejo vsaj enega zastopnika, kajti treznostni pokret se mora razširiti v vseh župnijah in občinah. Bog živi treznost!

»Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanski nasip 10.

Pridobivajte novih naročnikov!

Celje

»Pevski zbor Kat. prosvetnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 7. avgusta t. l., izlet svojega članstva k Mariji Reki. Podrobno še poročamo. Prijatelji našega zbora so povabljeni, da se izleta udeležijo.

»Nočni napad s krvavim izidom. V Zagradu stanujoči 24-letni Paj Ivan se je v torek, 2. avgusta, okoli 22. ure vračal s Staroga gradu v družbi z nekim neznanim moškim domov. Tik hiše Dorn v Zagradu jima je prišla naproti skupina kakih 10—12 moških, ki so ju brez vsakega povoda napadli. Paj in neznan tovariš sta začela bežati, a neznan moški so jo udri za njima. Neki Šeruga, ki je doma iz okolice Ptuja in je sedaj kot delavec zaposlen v Apneniku, je pri tem napadel Paja in mu prizadel težke poškodbe na roki in na hrbtini strani. Paj je moral po odredbi g. dr. Schwaba takoj v bolnico, storilce pa zasleduje orožništvo. Z

»Licitacija drv. Celjska orožniška četa potrebuje 24 prostorninskih metrov bukovih drv za kurjavo. Tozadevna licitacija se bo vršila v pisarni orožniške čete dne 16. avgusta ob 11 dopoldne. Pogoji so na vpogled vsak dan med uradnimi urami v pisarni čete.

»Samoumor kapetana. V torek okoli 9 zvečer je naenkrat završalo po mestu, da se je v Zavodni ustrelil neki kapetan. Kmalu nato je oddrhal proti Zavodni avto trgovca g. Jellenza z več častniki, vojaškim duhovnikom in zdravnikom dr. Herzmannom. Pred »starim marofom« v Zavodni se je medtem zbral že velika množica ljudi, ki je živahno razpravljala o dogodku. Že v popoldnjskih urah so opazili v Zavodni kapetana 39. pp. g. Zivka Panteliča, ki se je nekam čudno obnašal. Proti večeru je izročil nekima fantoma listek z naročilom, da ga oddasta v Gaberju neki gospodični. Ko je gospodična, ki je bila že v postelji, listek prebrala, je vsa v strahu prosila fanta, naj tečeta h kapetanu, ker se bo ustrelil. Ko sta fanta prišla nazaj v Zavodno, sta zaslišala strel in kmalu tudi stopanje izpod lipe na hribčku za Megličovo hišo. Podalo se je tja več moških, ki so težko ranjenega kapetana prenesli na ravno. Poklicani zdravnik dr. Herzmann je dognal, da se je kapetan ustrelil iz samokresa v sence in da je krogla izstopila na drugi strani iz sence. Težko ranjenega so z avtom takoj prepeljali v bolnico. Ko to poročamo, je g. kapetan še pri življenju. Ako bo okreval, bo po mnenju zdravnika ostal na obe očesi slep. Kaj je častnika gnalo k temu koraku, ne vemo. Pri tej priliki se je zopet enkrat pokazala nujna potreba hitrejšega in vedno pripravljenejšega rešilnega vozila.

»Onemogel je. Cisto oslabelega je našel v torek okoli sedmih zvečer stražnik v mestnem vrtu Marka Planinška iz Roginske gorice. Poklicani zdravnik g. dr. Schwab je odredil, da so moža prepeljali v bolnico. Planinšek je trpel na hudi kili in je hotel v celjsko bolnico. Tu so ga pa odklonili, ker je bolnica prenapolnjena, in mu rekli, da naj gre v Ljubljano. Šel je iskat nekega znanca, da bi si izposodil potrebni denar. Pri tem pa se je bolezen hipoma poslabšala, da ni mogel naprej.

Vič

Danes v četrtek

SHOD SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE
v Društvenem domu na Glincah ob 8 zvečer.

Govori načelnik stranke
g. dr. Korošec.

»Občinske volitve. Politična borba radi občinskih mandatov se nadaljuje med napredno-gospodarskima skupinama Borštnik-Lojk z vso ljutostjo. Vsaka zase izmed teh dveh skupin, katerih glavna duševna voditelja sta omenjena gospoda, si prizadeva dokazati višji volivcem, da je samo ona edino prava gospodarska stranka v naši občini. Tako zelo so si naprednjaki in laseh, da niti ne opazajo, kako jim uhajajo prstači drug za drugim iz borbene fronte. Te volitve pa bodo razbile že itak majhne napredne vrste ter jih obsodile v nedeljo na smrt, kajti vsled razcepa ne pridejo pre sestavi delovne večine prihodnjega občinskega sveta v postev. Brez težke se bo z disciplino pridobilo več mandatov kakor zadnjič. G. Lojk in nekateri njegovi zavezniki iz bivše Orjune in naraščanja SDS na eni strani ter g. Borštnik in ostanki nekdanje liste SDS na drugi strani, pa bodo zastoj iskali naprednih kroglice.

Kranj

»Slovesna blagoslovitev motorne brzgalne in rešilnega avtomobila, katere je naročilo domače prostovoljno gasilno in reševalno društvo v Franciji, se vrši v nedeljo, dne 7. avgusta, ob 3 popoldne na Glavnem trgu. Podroben spored svečanosti je objavljen potem letakov. Meščanstvo in okolice opozarjamo na to proslavo, ki se vrši ob vsakem vremenu.

Kočevje

»Prilivkavci, trije po številu, so se vrnili z daljšega potovanja k staršem v Preriglu pri Mozlju. Prilivkavci so urah vzbujali pozornost po mestu. Spremljala sta jih oče in mati. Stari so preko 30 let, visoki po 75 cm. Z razkazovanjem svoje izredno majhne postave si omenjeni prilivkavci služijo vsakdanji kruh. Potovali so po Egiptu, Franciji, Angliji in drugod, ter znajo govoriti več jezikov.

»Samouprave« se zdaj ni in, kakor se zatrjuje, je tudi ne bo. Govori se pa, da v kratkem izide drug list, o katerem pa ni mogoče zvedeti ničesar drugega, kot da izide. Ga pričakujemo!

»Sreča. Ko greš v to ali ono trafiko v Kočevju, ali ko stopaš mimo Gospodarske banke, ne pozabi

Schichtovo

terpentinovo
milo

svojimi 7 odlikami

Sedma odlika:

Razkuženje perila

Je svojstvo Schichtovega terpentinovega mila. Posebno priporočljivo za pranje bolniškega in otroškega perila.

1. Terpentin v milu.
2. Velik in priročen kos.
3. Prijeten duh.
4. Slike iz pravilic za izrezati.
5. Milo je v zavitku.
6. Svetla barva.
7. Razkuženje perila.

se odzvati sreči, ki te tam čaka, s tem da kupiš srečko za »Stadione!«

»Ljubljanska cesta. Še veliko bolj potrebno, kot je razširitev Gorskke ulice, je, da da razširi Ljubljanska cesta, kjer vozi dnevno na stotine voz in avtomobilov. Vanjo se izteka promet na železniško postajo. Zadnjič se je ponesrečil kmet Sturm, ker se je njegov konj ustrašil avtomobila. Seveda, glavna prometna žila je tako ozka, da se dva voza bolj težko srečata. Odkar je dobil dovoljenje Fornbacher, da je smel zidati svoj občestni objekt, je cesta taka, da se vozniki težko umikajo. Glavna cesta pa nima niti dvojnega trotoarja! Tudi ga zlepa ne bo dobila, ker je tako ozko zazidana. Če v Kočevju za dolgo časa ni misliti na razširitev glavne mestne prometne žile, bi se dalo za zdaj vsaj nekaj napraviti: most naj se prepusti prometu z vozmi, ob obeh straneh ali za enkrat ob strani župnišča pa naj se napravi most za pešce. Zgled imamo v Karlovcu, kjer se iz Banije pride od postaje v mesto čez most, ki ima čisto ločeno pot za pešce. Denar, ki se je porabil za razširitev Gorskke ulice, bi zadostoval za razširitev mostu, ker bi sedanja železna ograja itak ostala. Živ krst bi ne ugovarjal, najmanj pa cestni odbor.

Trbovlje

»Vozni desno. Lastniki avtomobilov se pri- tožujejo, da se vozniki pravilno voziti desno ne držijo, ter so večkrat v nevarnosti napravili karambol. V interesu voznikov samih je, da se pravil držijo, da ne bodo nosili morebitnih posledic.

»V občinsko izolirnico je prinesla po nalogu g. zdravnika žena Klanšek Ljudmila 7 mesecev staro dete, ki je bolehalo na meningitis. Dete je že 14 dni nezvestno, doji ga mati s svojim mlekom. Kolikor nam je znano, je to že tretji slučaj enake bolezni v našem kraju. Medtem je neka mladenka umrla, neki moški pa je prišel iz bolnice v zmedenem stanju.

Brežice ob Savi

»Gradbeno gibanje. Stanovanjsko bedo, ki je bila tudi tu precej občutna, so posamezniki rešili na najbolj učinkovit način, da so si namreč postavili lastne hišice. Tako si je postavil kolarski mojster in izdelovatelj sank g. Les poleg Ferenčakove kovačije novo lično hišo, v katero bo preselil tudi svojo delavnico. Ob gozdu »Hrastince« pa je nastala kar cela naselbina: trije bratje Cater, slikar, čevljar in strojar, so si zgradili vsak svojo hišico. Vrtinar Brižnik zida visokoprtljivo hišo, poleg katere bo uredil velik vrt, ker mu letos poteče najemninska doba pri tukajšnji graščini. Velika stavba prizidanega samostana je tudi že pod streho. Istotako so nekateri hišni posestniki hvalevredno poskrbeli za lepšo vnanost svojih hiš (nekateri še vedno kažejo žalostne sponine iz za zadnjega velikega potresa). Mizarski mojster Predanič je ometal svojo hišo, krojač Čermuš in urar Wolf pa sta obnovila pročelji.

»Umrli so meseca julija domačini: Urša Petan, 79 let; Milan Ivančič, 19 let; Marija Koprivc, 73 let; Zgalin Vinko, 1 dan; Stiranč Angela, železniška uradnica, 27 let; Josip Pajdaš, 16 let; Tujič: Jernej Zargl, 76 let; Martin Volovec, 39 let; Anton Verstovšek, 16 let; Semeraj Anton, 61 let. Skupaj je umrlo 10 oseb, rojenih pa je bilo osem, trije dečki in pet deklice.

Slovenska krajina

»Petdesetletnica mlinarskega društva. Preteklo nedeljo se je v Ižakovih proslavila 50 letnica tamšnjega mlinarskega društva. Zbrani člani društva so dopoldan skupno prisostvovali sv. maši, popoldan pa so imeli v gostilni pri Kührju prijetno domačo veselico.

Marenberg.

»Zborovanje hmeljarjev. V nedeljo, 31. julija se je vršilo v veliki dvorani g. Brudermanna zborovanje hmeljarjev iz cele Dravske doline. Dvorana je bila nabito polna. Zastopani so bili številni hmeljarji iz Marenberga in okolice, iz Mute, Vuze, Dravograda, Slovenjgradca, Remšnika, Ruš in Slov. goric. Kot glavni govorniki so nastopili gg. notar Kolšek, Predan, Langer, Hedl, Suppanz in drugi. Sklenilo se je, da se ustanovi lastno hmeljarsko društvo za Dravsko dolino s sedežem v Marenbergu. V glavnem se je vršilo posvetovanje, kako ravnati s hmeljem pri trgatvi in sušenju, da pride najboljšje blago na trg. Glavna debata se je sukala okrog tega, kako bi se najlažje in najbolje vnovič letošnji hmelj. Marenberški hmeljski nasadi dajejo upanje na dobro in obilno trgatve. Tukajšnje hmeljarstvo pa ima tudi slabo stran, da vedno bolj in bolj izginja iz naših njiv pšenica, žito, oves in drugi poljski pridelki. Bogati hmeljarji si bodo lahko nabavili potrebni živež, ubogo ljudstvo pa bo moralo drago plačevati življensko potrebščino, ker se ne pridelajo doma, ampak uvažajo od drugod.

Marenberška pošta odpošilja pisma dvakrat dnevno na postajo Vuhred, in sicer zjutraj ob 6. uri k vlakom, ki odhaja iz Vuhreda proti Mariboru ob 6.28 in k popoldanskemu vlakom, ki pride iz Maribora na Vuhred ob 14.35. Vsa naša pošta gre zjutraj, kakor tudi popoldne najprej v Dravograd ali pa v Prevalje in potem šele nazaj v Dravograd oziroma Vuhreda ob 11.43 in 19.52 proti Mariboru. Ali bi se ne moglo tako urediti, da bi bila marenberška pošta zjutraj ob 6.28 in zvečer ob 19.52

takoj odposlana naprej proti Mariboru. Iz Vuhreda gre pošta naravnost proti Mariboru, naša pa najprej v Dravograd in potem šele proti Mariboru.

Novi župan g. Siebert Wrenschur je dne 30. julija položil prisego in prevzel upravo občine trga Marenberg.

Dopisi

»Hvar. Medtem, ko v ostali Evropi sedaj tu, sedaj tam razsajajo silne nevihte, pa tudi v naši Sloveniji toča dela ogromno škodo ubogemu te- žaku, smo tukaj željni blagega dežja, da nas malo ohladi in namoči naša osušena polja. Že dva me- seca in pol ni deževalo in po vseh vremenskih znakih je dež še daleč, daleč od nas, najbrž do oktobra, ako ne novembra. Po naših poljih ne vidite nobenega zelenila razen trte, edine nade našega kmeta. — Medtem, ko je našemu kmetu ta suša strašilo, ki mu preti s črnimi dnevi, vabi vse- eno na naše obrežje v tem času številne tuje iz naše države, Avstrije, Češkoslovaške in Nemčije. Privlačuje jih naše bistro morje, naše vedno plavo nebo, naše žarko sonce, četudi mnogim ne prija velika vročina poslednjih dni, kar se pa da ublažiti s kopanjem v morju. Tudi naše Slovence je pričel Hvar privlačevati in jih je tu že lepo število. Pretekli dni smo imeli čast pozdraviti v naši sredi poslanca in ministra n. r. g. Sušnika, ki je prišel obiskat svojo družino, ki se nahaja tu že več kot mesec dni. 25. t. m. je dospel tudi predsednik ljubljanske občinske skupščine g. dr. Marko Natlačen, da se v krogu svoje rodbine, ki je tudi že več kot mesec dni tu, malo odpočije.

Slov. Bistrica. Prostovoljno gasilno društvo v Slovenski Bistrici priredi dne 7. avg. ob 2. uri popoldne veliko tombolo na Glavnem trgu. Dobitkov je zelo veliko, med njimi prav dragoceni. Zato v nedeljo vse v Slov. Bistrico.

Solčava. Prvi avtomobil v Solčavi. Od oktoberske velike povodnji sem se ni oglasil noben avtomobil v Solčavi, čeprav so bili prejšnja leta zelo pogosti. Vsak dan je z njimi prišlo veliko turistov. Tako smo letos res že živo čutili veliko odrezanost od vsega sveta. 31. julija pa nas je iznenadil avtomobil poln turistov, ki se je le upal po slabi, za silo popravljeno cesti v Solčavo. Tudi poštini avtomobil smo včeraj z veseljem pozdravili. Toda ta se ni upal do Solčave, ampak samo do Kneza (pol ure od Solčave), kajti cesta naprej še

»Vojnik. Dne 4. septembra ob treh popoldan priredi »Orel« v Vojniku na vrtu g. Rudolfa Stan- teja veliko javno tombolo. Čisti dobiček je na- menjen svrham orlovskega dela.

Cerkveni vestnik

»Nočni častilec prečnega Rešnjega Telesa se uljudno naznanja, da bo nocoj redna mesečna molitvena ura. — Molila se bo 8. ura: Češčenje preblazene Device in Matere Božje Marije. Uljudno vabimo možne in mladeniče, da se v obilnem številu udeležijo te molitvene ure. — Blagovolite darovati to uro gosp. kanoniku zlatotlačniku Ivanu Sušniku, da ga Bog ohrani še mnogo let.

Knjige in revije

Kärnten. (Ein Reisehandbuch) Pod tem na- slovom je izšla ravno nova 661 strani broječa v nemškem jeziku pisana knjiga o Koroški. Zalo- žil jo je Ferd. Kleinmayr v Celovcu. Slane 15.— šillingov. — Koroška, dežela jezer in gora, dežela gradov in pesmi, dežela nekdanj vsa slovenska, de- žela, v kateri živi še zdaj mnogim desetisoč naših bratov — kdo bi mogel biti brezbrzižni proti tebi? Od zgornjih 661 strani omenjene knjige odpade 80 strani na predgovor, opisuje se podnebje, zgo- dovina, boji za Koroško (z nemškega stališča se- veda), umetnostna zgodovina, prometne razmere, sport, narodnostne razmere (gledane skozi nemška očala). Ostalih 581 je razdeljenih na 12 poglavij, v katerih so natančno obdelani vsi kraji Koroške. Knjigo je izdala deželna zveza za tujski promet na Koroškem.

Polzvedovanje

Izgubila se je v četrtek, 2. t. m., ročna, rjava, usnjata torbica z manjšo svoto denarja. Pošten naj- ditelj se prosi, da jo odda na Abaceljevi c. 3/pr.

Izgubila se je ročna torbica z malo svoto de- narja in ključem od peka Jakina na Sv. Petra cesti do gostilne »pri Fajmoštrcu«. Pošten najditelj se prosi, da odda isto na Poljanskem nasipu 8/pr. d.

Sport

POZIV SLOVENSKE JAVNOSTI!

V znamenju težkega boja za obstanek pro- slavi S. K. Slovan v dne 21., 27. in 28. avgusta svojo 15letnico. V 15 letih dela in stremjenja, da kolikor mogoče zadosti nalogam, ki si jih je za- stavil ob ustanovitvi, je S. K. Slovan izvršil ogrom- no delo na športnem polju in to dostikrat le z naj- večjim naporom in denarnimi žrtvami. Po dolgem boju se mu je končno lanske leto posrečilo priti do lastnega prostora, ki pa je za gojenje športa še popolnoma neporaben. Vred pomankanja denar- nih sredstev tudi S. K. Slovan na tem neveselem

dejstvu ni mogel ničesar izpremeniti. S. K. Slovan pa se zaveda, da je lastno in primerno igrišče pogoj uspešnemu delovanju v vzgoji trdne, močne in zdrave slovenske mladine. Da mu bo mogoče ob svoji 15-letnici pričeti v tem oziru z resno in uspešno akcijo, se obrača S. K. Slovan na našo javnost z uljudno prošnjo, da mu prisloži z de- narnimi sredstvi na pomoč, ter na ta način pripo- more k zgradbi, ki bo živo znamenje oziroma spo- menik priidnosti in požrtvovalnosti Slovencev. V tem oziru naj nam bodo v vzgled drugi narodi, ki vsako slično akcijo podpro z občudovanjem vred- nim navdušenjem in požrtvovalnostjo. Naj ne bo v prihodnjih dneh Slovence, ki bi zavrnili šmar- skega okraja točno ob 5 zjutraj pred »Mestnim ki- nom« v Celju. Motociklisti, nastajeni v krajih Sa- vinskih dolin, se naj zbirajo na progi Celje—Sol- čava in se priključijo izletnikom, ki pridejo iz Celja. Postaje zbirališče so Zalec, St. Peter v Savinjski dolini, Polzele-Braslovec, Letuš, Mozirje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče. Iz Solčave skupen odhod z motornimi vozili na Piskernikovo kočjo. Izlet se vrši le v slučaju lepega vremena. — Za nedeljo, dne 14. avgusta t. l., organizira Motoklub Celje izlet na Ljubelj. Člani motociklisti, ki želijo posetiti ljubeljsko dirko, se uljudno vabijo, da na- znaniijo to klubu. Na podlagi prijav se bo določil skupen odhod na cilj. V interesu povzditelj sportskih prireditelj, se pričakuje številni odziv. — Odbor.

Odbor S. K. Slovana.

Motoklub Celje. V nedeljo, dne 7. avgusta t. l., priredi Motoklub Celje izlet v Solčavske planine. Člani kluba, kakor tudi ostali motociklisti iz dru- štvenga področja, se uljudno vabijo k udeležbi. Zbirališče motociklistov iz Celja in iz krajev šmar- skega okraja točno ob 5 zjutraj pred »Mestnim ki- nom« v Celju. Motociklisti, nastajeni v krajih Sa- vinskih dolin, se naj zbirajo na progi Celje—Sol- čava in se priključijo izletnikom, ki pridejo iz Celja. Postaje zbirališče so Zalec, St. Peter v Savinjski dolini, Polzele-Braslovec, Letuš, Mozirje, Rečica ob Savinji, Ljubno, Luče. Iz Solčave skupen odhod z motornimi vozili na Piskernikovo kočjo. Izlet se vrši le v slučaju lepega vremena. — Za nedeljo, dne 14. avgusta t. l., organizira Motoklub Celje izlet na Ljubelj. Člani motociklisti, ki želijo posetiti ljubeljsko dirko, se uljudno vabijo, da na- znaniijo to klubu. Na podlagi prijav se bo določil skupen odhod na cilj. V interesu povzditelj sportskih prireditelj, se pričakuje številni odziv. — Odbor.

PLAVALNO PRVENSTVO ZA LETO 1927.

Na članek pod gornjim naslovom smo prejeli naslednji popravek, ki ga lojalno priobčujemo: 1. Ni res, da so imele letošnje tekme slabo vod- stvo, pač pa je res, da so bili v vodstvu poleg po- podpisane sledeči gospodje: geom. Ternovec, dr. Kandare, dr. Vučina, arh. Spiničič, kap. Gregorič, Kavšek, Windisch, Korošič, ki so s svojih polo- žajih in dosedanjim športnem delu prvi poklicani voditi slične prireditve; 2. Ni res, da bi mogli opustiti temu vodstvu slab in netočen aranžman in nezadostno propagando, pač pa je res, da vod- stvu ni treba opustiti slabega in netočnega aran- žmana, ter nezadostne propagande, kar je bilo eno in drugo v danih razmerah zadovoljivo; 3. ni res, da je treba iti molče preko čudnega postopanja tega razsodišča, s katerim je ponižana prireditelj, pač pa je res, da je bilo postopanje razsodišča v skladu s pravili in da je bil stem omogočen regu- laren potek prireditve; 4. ni res, da so se pri pla- valni tekmi pojavile nekorrektnosti po možnosti v še grši obliki nego povodom lanskega lahkoatlet- skega prvenstva, pač pa je res, da se niso pojavile sploh nikake nekorrektnosti; 5. ni res, da je tek- movanje odločilo razsodišče, pač pa je res, da so tekmovalce odločile boljše plavalke in boljši pla- vači; 6. ni res, da so bile storjene kake »usluge« A. S. K. Primorja, pač pa je res, da je vodstvo tekmovalca priznalo vsem sodelujočim le faktično in po pravih dosežene uspehe; 7. ni res, da jury- je kot je bila plavalna, nepopravljivo škodujejo klubu, ki ga favorizirajo, pač pa je res, da plavalna juryja ni škodovala nobenemu klubu, ker ni no- benega kluba favorizirala, in končno 8. ni res, da je določilo razsodišče končno stanje točk, pač pa je res, da razsodišče sploh ni določevalo stanja točk, temveč so določili stanje točk uspehi posedi- nih plavalcev in plavalk. — V Ljubljani, dne 3. av- gusta 1927. Inž. Milutin Debelak, predsednik vod- stva plav. tekem.

TELESNE VAJE — DRŽAVLJANSKA DOLŽNOST.

Predsednik nemškega državnega odbora za telesne vaje dr. Leward je govoril o olimpijskih igrah:

V novem letu nas čakajo nove naloge, kojih rešitev je staro leto pričelo, pa ne izpeljalo. Cilj našega dela je: telesna vaja je državljanska dol- žnost in mora postati vsemu narodu lastna. Pred- pogoj za to je v ostane pomožitev telovadnega pouka povsod tam, kjer so šole. Brez dnevnih telovadnih ure se telesne vaje med narodom ne bodo udomačile, brez dnevnih telovadnih ure trpita ljud- sko zdravje in ljudska moč. Treba je pomočito igrišča, treba je potrožiti število telovadnic, število početnih in zimskih plavalnic. Vadišča naj posla- nejo kulturna središča. Kinč, ki jim ga dajo stav- niki in vrtnarski umetniki, bo poživil estetični čut naše mladine. Bodoče leto naj nam na zborovanju za zgradbo igrišč pokaže pota, po katerih bomo morali hoditi.

Telesna vaja je srčna potreba naše mladine; njena pravica je, da si z borbo poveča zmoglosti telesa in njegovo prožnost; veliki uspehi nas bo- driojo in nas kličejo k posnemanju. V vsakem mla- dem človeku je vkoreninjeno veselje do tekme in do primerjanja, iz tega veselja so se rodile borbne organizacije noter gor do olimpijskih iger. Moramo vse pripraviti, da bomo z uspehom prestali borbo leta 1928, olimpiado v Amsterdamu. Rekord niso sami sebi namen, oni so sredstvo vzgoje, so dela, ki jih je rodila smotrna dolžnostna vzgoja in vroča ljubezen do domovina.

Razprave na konferenci socialističnih strokovnih zvez.

ANGLEZI NASTOJAJO ZA ZDRUŽITEV SOCIALISTIČNIH IN KOMUNISTIČNIH STROKOVNIH ZVEZ. — OSTRO NASPROT OVAJANJE FRANCOZOV IN BELGIJCEV.

v Pariz, 3. avg. (Izv.) Z ozirom na resni spor, ki je nastal včeraj na mednarodni konferenci strokovnih zvez in katerega je povzročila angleška delegacija s svojimi boljševiskimi tendencami, je predsedstvo smatralo za potrebno, da za danes napovedane plenarne seje odpove. Predsedstveni urad konference je po dolgotrajnem tajnem sklepanju sklenil, da se razprava o govorih posameznih zastopnikov odkazuje prvemu odboru, ki bo o teh zaupnih razpravah potem poročal na plenarni seji konference. Nastopanje angleške dele-

gacije je pri drugih inozemskih zastopstvih izzvalo veliko razburjenje. Trdi se, da so se angleški strokovni voditelji desavirali in da so v svojem nastopanju za združitev z ruskimi strokovnimi organizacijami ostali popolnoma izolirani. Ostro kritiko je izzval govor angleškega delegata Citrina, ki je rekel, da so francoske in belgijske strokovne zveze edina ovira za spravo in združitev z ruskimi strokovnimi organizacijami. Njegov govor je v popolnem nasprotju z lojalnimi izjavami na pram lastni vladi.

Zborovanje osrednjega odbora komunistične stranke v Moskvi.

v Moskva, 3. avg. (Izv.) O nastopanju voditeljev opozicije proti strankinemu vodstvu prihajajo le redka poročila iz skoraj hermetično zaprtega Kremļa, kjer se vrši seja osrednjega odbora komunistične stranke. Opozicija najstrožje kritizira pretirane grožnje z vojno nevarnostjo in poudarja popolno nepopularnost kake vojne. Proti nastopanju opozicije je govorila kot prva Leninova žena Krupskaja, ki je bila poprej v opoziciji, se-

daj pa stoji na strani Stalina. Rekla je, da stranka ni nikak klub za diskusije. Vojaki na pohodu ne smejo nikdar vprašati, zakaj gredo ravno po tej poti in zakaj ne po kaki drugi. Večina vplivnih starejših članov stranke zahteva, da se energično nastopi proti opoziciji in da se voditelji izključijo iz osrednjega odbora, čeprav so si v prvih časih pridobili še toliko zaslug za boljševisko gibanje.

Letalske nesreče.

v Dessau, 3. avgusta. (Izv.) Po temeljiti pripravi sta startala danes jutraj ob 5.10 in 5.55 na dessauskem letališču pilota Loose in Risticz z Junkerjevimi letali J 33 in motorji J. L. V. s 310 PS, da postavita nov rekord v vztrajnostnem poletu, ki sta ga postavila ameriška letalca Chamberlin in Accosta. Loose je moral ob 10. uri dopolne s svojim letalom pristati radi odpovedi magneta. Pri tem je stroj nalahno poškodoval. Drugi letalec Risticz se nahaja še dalje v zraku in kroži na črti Dessau—Lipsko.

v Dessau, 3. avg. (Izv.) Ako se bodo posrečili poskusni poleti nemških letalcev, se bo izvršil polet preko Oceana z dvema letali, ki bosta dobili ime »Evropa« in »Bremen«. Polet bodo na pobudo drugih privatnih podjetij financirali Junkerjeva družba in severnonemški Lloyd.

v Linz, 3. avgusta. (Izv.) Včeraj je padlo v Donavo pri Sommerbergu angleško vojaško letalo, ker se je premočno ugrl motor. Letalo je včeraj odšlo iz Londona in je plulo proti Indiji. Izmed pilotov je bil eden lahek, drugi pa težko ranjen. Oba so odpeljali v zdravniško oskrbo v Aschach. Letalo je angleški vojaški dvokrovnik z motorjem 700 PS in leži še vedno v Donavi ter je močno poškodovano.

v London, 3. avg. (Izv.) Angleško zrakoplovno ministrstvo objavlja k dunajskim poročilom o letalski nesreči angleškega vojaškega zrakoplova na Donavi pri Sommerbergu v bližini Aschacha, da je to zračno letalo angleške mornarice, ki sta ga vodila letalski poročnik Carr in pilot Dearth. Včeraj sta po dveh ponesrečenih poskusih v največji tajnosti startala, hoteč brez prestanka poleteti v Indijo.

PROMET NA SIMPLONSKI PROGI VZPOSTAVLJEN.

v Zeneva, 3. avgusta. (Izv.) Promet na simplonskih progah, ki je bil včeraj ustavljen vsled zemeljskih usadov na železniško progo. Pri Territe je bil danes jutraj zopet vzpostavljen. V tej okolici je voda poškodovala tudi telefonske in brzojavne zveze. Neurje je tudi v drugih delih Švice napravilo veliko škodo.

DR. VORONOV PRI PREDSEDNIKU MASARYKU.

v Praha, 3. avgusta. (Izv.) Znani dr. Voronov, ki se bavi s pomlajevanjem, je prišel v Karlove vary. Pri predsedniku Masaryku je bil sprejet v avdienco.

ANGLESKI VOJASKI ATASE V BUDIMPEŠTI SMRTNO PONESREČIL.

v Budimpešta, 3. avg. (Izv.) Danes jutraj se je dogodila v bližini Budimpešte težka avtomobilska nesreča. Angleški vojaški ataše John Harry je zadobil smrtnonevarne poškodbe na lobanji. Harry se je hotel v spremstvu dveh madjarskih oficirjev odpeljati k madjarskim vojaškim vajam, na nekem ovinku pa se je avto prevrnil. Smrtnonevarno poškodovanega Harryja so prepeljali v sanatorij v Budimpešto. Oba madjarska častnika pa sta lažje poškodovana.

DELAJSKO GIBANJE NA MADJARSKEM.

v Budimpešta, 3. avg. (Izv.) Danes dopoldne je stopilo v Manfred-Weissovih tovarnah v Csepelu v stavko 4500 delavcev. Tudi iz različnih industrijskih krajev v pokrajini je delavstvo v mezdnem gibanju.

VROČINA NA OGRSKEM.

v Budimpešta, 3. avg. (Izv.) Nekaj dni sem vlada na Madjarskem neznozna vročina. Da deželi je dosegla vročina 40 stopinj, v Budimpešti pa 38 stopinj. Radi vročine se je zgodilo že več težkih nesreč.

govih smernicah in stali preko Cirilmetodijske Lige v Pragi v stiku s slovanskimi in ostalim svetom.

V najlepši složnosti so se menjavale misli pri obilni udeležbi na posebnih zborovanjih bogoslovcev, akademikov, srednješolcev in srednješolk. Izredno zanimanje je vzbudilo predavanje o Cirilmetodijski ideji č. p. Bučiča iz Orientalnega instituta v Rimu, učenca prof. dr. Grivea v Ljubljani. Navzoči poslevoedeči podpredsednik Cirilmetodijske Lige v Pragi je dal pregled o verskih, kulturnih in političnih razmerah med Čehi, Slovaki, Lužičkimi Srbi, Poljaki, Ukrajinci, Belorusi, Rusi in Bolgari ter dal praktične migljaje za cirilmetodijsko delovanje. Cirilmetodijska Liga v Pragi bo odslej vezala tudi hrv. kat. dijaštvo z ostalim cirilmetodijskim slovanskim dijaštvom. V vseh organizacijah se osnuje Apostolat sv. Cirila in Metoda. Takoj so se preko Cirilmetodijske Lige navezali stiki in poslala pozdravna pisma kat. češkemu, slovaškemu, a tudi ruskemu in od Poljakov preganjanemu dijaštvu ukrajinskega in beloruskega naroda.

Sestanek se je končal s papeževim blagoslovom, ki ga je podelil škof dr. Bonifacij. V svojem govoru je naglasil, da stoji odločno na strani Jugosl. kat. dijaške lige in Rogulje-

vih sodelavcev. Zjutraj istega dne je nad 500 kat. dijakov skupno prešlo sv. obhajilo.

Med zborovanji se je vršil izlet na izkopane nekdanjega rimskega mesta Salona (Solina) pod vodstvom msgr. Bulića. Ta arheolog svetovnega imena je na izkopaninah nazorno pokazal zmago krščanstva nad poganstvom. Bulić je svetovno znan učenjak in njegova služba je izkopavanje stare Salone z grobišči, gledališčem, amfiteatrom, kopališčem in rimskim vodovodom. Muzej v Splitu je njegovo delo; vendar so ga odstavili kot ravnatelja. Zakaž on je tudi vzgleden duhovnik in pristaš Hrv. P. S., ali kakor si je sam dal izklesati na svojem sarkofagu sredi med izkopanimi kršč. grobovi: »Fran Bulić, grešnik in nevredni duhovnik.« Zato ima pač msgr. Bulić pravico, da je pozval kat. dijaštvo, naj neustrašno kakor stari Salinjani deluje za zmago krščanstva med modernim poganstvom, ki se je uko-reninilo v hrv. narodu.

Globlje poznavanje razmer kaže, da se bo docela uveljavil med hrvatskimi katoličani katoliški pokret, kakor so ga ustvarili dr. Mahnič, dr. Krek, dr. Rogulja, dr. Maraković, dr. Šimrak, prof. Grgec in Barič. Zmaga HPS pri sedanjih volitvah bo poudarila njegovo pravico do življenja.

Slovenci v Italiji

Slovensko združništvo v nevarnosti.

Pretekli ponedeljek se je vršila na prefekturi v Puli na pobudo prefekta samega novo zborovanje glede ureditve slovanskega i italijanskega združništva v Istri. Poleg prefekta so se udeležili sestanka predstavniki fašistovske stranke in istrskih gospodarskih krogov, fašistovski istrski poslanci, zastopnik Zveznega zavoda v Benetkah ter dr. Giulio Tamagnini kot odposlanec državnega združenja ljudskih posojilnic v Rimu. Po dolgi razpravi je stavil prefekt Cavalieri več predlogov, ki so bili seveda soglasno sprejeti. Med drugimi so tudi ti-le predlogi: 1. V Puli se ustanovi sekcija Državnega združenja ljudskih posojilnic. 2. V Poreču odpre Puljska mestna posojilnica svojo podružnico namesto razpuščene Zveze obrtnih in gospodarskih zadrug v Poreču. 3. Slovenske in hrvaške zadrug v Istri se odedeji od slovenske Zdrugačne zveze v Trstu in včlanijo v novo združno zvezo v Puli, ki bo obsegala vse istrske zadrug, t. j. slovanske in italijanske. Nova zveza bo pod okriljem puljske sekcije Državnega združenja ljudskih posojilnic. 4. Zvezni zavod v Benetkah bo podprl Puljsko mestno posojilnico pri podeljevanju poljedelskega kredita.

Pomena tega zborovanja, ki se je vršilo v državnih prostorih in ki ga je sklical prvi državni uradnik v deželi, ni treba posebej poudarjati. Jasno je, da tu ne gre več za rogoviljenje kakega Mracha. Napovedujejo se ukrepi, ki bodo segli globoko v meso vsega slovanskega in hrvaškega združništva v Italiji in do temelja pretresli vse gospodarstvo primorskega kmeta. Vprašanje je danes že tako zrelo, da je dr. Tamagnini na zahtevo poslanca Mracha, naj se z enim samim ukrepom uredi celotna zadeva slovenskih in hrvaških zadrug, včlanjenih v Zdrugačni zvez v Trstu, odgovoril, da je ta ureditev, t. j. prisilna odeditev od slovenske združne zveze, že sklenjena.

Ne bo odveč, ako v svrhu boljšega razumevanja celotnega vprašanja sežemo nekoliko nazaj v dobo po nastopu fašizma. Fašisti so si takoj po prevzetju oblasti nadeli za eno izmed prvih nalog zrušiti temelje opozicijskih strank mase, t. j. njihovo združništvo. Socialisti so se dolgo upirali, a končno so podlegli. Nekatere zadrug so bile enostavno razdejane, n. pr. ovetoče zadrug v Lomelline, druge so dobile vladne komisarje. Tako so prišle v fašistovske roke izborna organizirane Tržaške delavske zadrug (Cooperative operare), ogromna turinska konsumna zadruga »Alleanza Cooperative, ki proda letno za 100 milijonov blaga, Cooperative Carniche itd. Socialisti in deloma tudi republikanci so imeli večinoma konsumne zadrug, medtem ko so popolari širili predvsem ljudske posojilnice. Popolarom se je posrečilo ohraniti večino svojih posojilnic vsaj de facto; sicer so se morale posojilnice prilagoditi novemu položaju. Prav radi tega imajo v kreditnih zadevah še veliko besedo. Popolari so ljudske posojilnice potom združenih zvez včlanili v Državno združenje ljudskih posojilnic Associazione Nazionale delle Casse rurali del Regno v Rimu. Tudi obe slovanski združni zvezi v Gorici in Trstu sta pristopili v to združenje; s pristopom v italijansko osrednjo organizacijo sta slovanska zavoda pokazala svojo dobro voljo za skupno sodelovanje z italijanskimi zavodi v svrhu povzdige vsega gospodarstva.

Zadnje in cela vrsta podobnih zborovanj v Puli dokazuje, da se sedaj zahteva od slovanskega združništva še več. Kljub temu, da so vse istrske posojilnice potom tržaške združne zveze včlanjene v državno združenje ljudskih posojilnic v Rimu, se sedaj snuje v Puli posebna sekcija te Zveze, nekaka združna zveza, v katero se bodo morale vpisati tudi slovanske in hrvaške zadrug, ki so danes včlanjene v tržaški združni zvezi. Vse gre torej za to, da se istrske posojilnice odtrgajo od slovanskega zavoda. Pri tej akciji je istrskima glavarjema silno prav prišla nova združna ureditev, ki predvideva za vsako pokrajino posebno združno zvezo (Ente provinciale di cooperazione), pri kateri ima tudi prefekt svojo besedo in za njim minister korporacij Mussolini. Tako naj bi bile istrske posojilnice včlanjene v istrski združni zvezi in ne v drugih izvan istrske

pokrajine. Puljski prefekt je z razpustom italijanske združne zveze v Poreču odstranil prvo oviro za osnove ene združne zveze za vso Istro v Puli. Vse kaže, da bo v kratkem sledila vladna naredba, da se slovanske zadrug v Istri morajo včlaniti v združni zvezi v Puli, ki se ima osnovati.

V Zdrugačni zvezi v Trstu je včlanjenih 60 slovanskih in hrvaških zadrug v Istri. Med temi je 44 kreditnih, 11 konsumnih, 3 mlekarke, 1 vinarska in 1 mlinarska. V 42 zadrugah (o dveh manjkajo podatki) je včlanjenih 11.906 kmetov. Denar. promet je l. 1925. znašal Lit. 22.817.279.91; posojil je bilo izdanih za 4.114.874 Hr. vloge so znašale Lit. 4.932.567.89. V 14 gospodarsko-produktivnih zadrugah je bilo 2028 članov, denarni promet je znašal Lit. 7.042.565.56.

Vse to delo bo sedaj uničeno. Ne maramo trditi, da ima fašistovska vlada namen uničiti slovanske in hrvaške zadrug v Istri, ker ima tudi fašistovska vlada lahko dobre namene. Mi jo hočemo opozoriti le na rezultat njenega dela, rezultat, ki ga tudi morebitni dobri nameni ne morejo izpremeniti. Priobito dejstvo je, da se vsak denarni zavod zruši v trenutku kakor hitro pride v roke ljudem, do katerih družabniki in upniki nimajo zaupanja. Historia docet: Namah je zgubil denar iz štirih istrskih posojilnic, katerim je prefekt Cavalieri postavil vladne komisarje; svoj ukrep je moral takoj preklicati. V enem samem dnevu je bil dvignjen milijon lir iz goriškega monta, ko je vlada imenovala svojega komisarja; še naslednji dan je bil komisar odpoklican. Pod vtisom Mrachovih načrtov in groženj je v Istri nekaj posojilnic že likvidiralo. Očitno rimska vlada stoji pred izbiro: ali pusti istrskemu združništvu popolno svobodo in ga podpre pred znanimi razgrajati ali pa se vira pritisku istrskega skvadrizma, uniči slovansko združništvo in pahne istrskega kmeta v še bolj črno mizerijo. Tretje poti ni.

Požar.

Iz Ljutomera nam pišejo: V ponedeljek okrog 15. ure je izbruhnil v Borecih blizu Križevec požar, ki je upelnil gospodarsko poslopje posestnika Ivana Magdiča. K sreči je vlek el veter v nasprotno stran, sicer bi bila ogrožena cela vas. Na lice mesta so takoj prihiteli požarne brambe iz bližnjih vasi in požar lokalizirale. Pri tem je treba posebej pohvalno omeniti požrtvovalnost nemških gasilcev iz Radgone, ki so že ponovno iz Avstrije prihiteli Jugoslovonom na pomoč. To pot niso stopili v akcijo, ker so že domače požarne brambe preprečile razširjenje požara, pač pa bi bili v nasprotnem slučaju s svojo motorno brizgalno nenadomestljivi. Gospodarska škoda je velika. Kako je požar nastal, ni znano.

AMERIKA REŠITELJICA MISIJONOV.

Do najzadnjega časa katoliška Amerika zunanjim misijonom ni posvečala tiste pozornosti, kakor bi jo spričlo svoje finančne moči lahko. Saj se je pač sama smatrala za nekako misijonsko deželo, kar je deloma v resnici še. Predlanskim pa se je na pobudo sv. očeta po vseh škofijah vpeljala »Bratovščina za razširjanje sv. vere«. Vsak, ki hoče postati član te bratovščine, plača na leto 1 dolar. Letos je vrhovni vodja te bratovščine v Rimu, nadškof Marchetti Selvaggiani, dal Ameriki častno špičevalo, da je rešiteljica misijonov. Samo štiri njene največje škofije so več darovale za zunanje misijone, kot ves ostali katoliški svet. Chicaška nadškofija sama je preteklo leto zbrala v ta namen 186.785.000 dolarjev.

Izjava.

Vsem svojim cenjenim odjemalcem naznanjam, da bom po smrti svojega moža vodila še nadalje mesarsko obrt ter se tem potom vsem najtopleje priporočam.

ANTONIJA GUTNIK,
VIČ — GLINCE.

Gospodarstvo

Stanje vinogradov.

Maribor, 4. avgusta.

Splošno se sodi, da vinogradi letos niso obloženi. Lepo vreme pa je povzročilo bujno rast in lep razvoj grozdja, ki je ostalo zdravo. Trtne bolezni niso nastopale v večji meri in ako bo ugodno vreme trajalo dalje, se tudi ni bati, da bi povzročile večje škoda. Oidij, ki ljubi vročino, se radi marljivega in letos učinkovitega žveplanja ne razvija. Sicer se tu in tam pokaže na kaki jagodi, ali si izbore posamezni trs, večja škoda pa ne nastopa, ker ga vinogradniki takoj unižijo in zabranijo razširjanje z marljivim žveplanjem. Glede kvantitete se obeta boljše trgatve kakor lani, vendar pa bo ostala trgatve precej pod normalo. Kakovost pa bi znala biti izvrstna, ker je razvoj za 2-3 tedne naprej, ako ne bo daljšega dežja, kar bi povzročalo pokanje jagod in gnulobo. Morda pa bo letošnja kapljica slaba oni leta 1917. in 1921., kar bi posebno želeli našim skrbnim vinogradnikom, ki trpijo že več let radi neugodnega vremena in vinske krize. Vinske zaloge so precej izžrpane. Radi lastnega konzuma in zadnjih neugodnih let v drugih državah se je precej našega vina izvozilo v zadnjem času na Francosko, v Avstrijo in celo v Madžarsko. Strokovni listi cenijo stare zaloge v Dalmaciji na 30.000, v Banatu in Hrvatskem 60.000 in mislim, da ni seženo previsoko, ako cenim zaloge v Sloveniji na 10.000 hektolitrov. Do novega leta bo domači konzum porabil to piko zaloge, četudi bi bila večja. O cenah novemu moštu se še ne more govoriti, dokler ne pride grozdje pod stikalnico.

Borza

3. avgusta 1927.

Na deviznem trgu ni zadnja dva dneva nobenih bistvenih sprememb. Berlin je precej čvrst. V devizi Trst je bilo precejšnje povpraševanje, toda tudi ponudb, tako da se tečaj ni spremenil. Ljubljana. Devize: Berlin 1 M 13.515 do 13.545, Curih 100 fr. 1093.50—1096.50, Dunaj 1 šilling 7.9875—8.0175, London 1 funt 275.80—276.60, Newyork 1 dolar 56.70—56.90, Praga 100 kron 168.2 do 169, Trst 100 lir 308.125—310.125.

Zagreb. Amsterdam 22.766—22.826, Curih 10.9550—10, Dunaj 799.18—802.18, London 275.80 do 276.60, Newyork 56.70—56.90, Pariz 222.25 do 224.25, Praga 168.20—169, Trst 308.15—310.15.

Curih. Belgrad 913.50, Amsterdam 208.05, Berlin 123.47, Budimpešta 90.50, Dunaj 78.10, London 25.205, Newyork 519, Pariz 20.325, Trst 28.2513, Bukarest 317.50, Madrid 88.40.

Dunaj. Devize: Belgrad 12.49, Kodanj 190, London 34.4875, Milan 38.60, Newyork 710.20, Pariz 27.81, Varšava 79.33. Valute: dolarji 706, francoski frank 27.89, dinar 12.57, češkoslovaška krona 21.0450.

Praga. Devize: Lira 188.45, Zagreb 59.35, Pariz 132.25, London 163.85, Newyork 138.75.

Trst. Belgrad 92.32—92.35, Curih 351.85 do 355.85, Dunaj 258.75—263.75, London 89.20 do 89.27, Newyork 18.35—18.37, Pariz 71.85—81.95, Albanija 355—354.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana. Celjska posojilnica d. d., Celje 197 do 199, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 146, Merkantila banka, Kočevje 90, Prva hrvaška štedionica, Zagreb 850, Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana 160, Stavbna družba d. d., Ljubljana 55, »Šeširc, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka 104. Zagreb. 7% invest. posojilo 1921 84.25—85, 2½% drž. rente za ratnu štetu 344.50, 2½% drž. r. ratne šete za september 345—345.50, 2½% drž. r. ratne šete za oktober 347—348, Agrarna 50.50 do 51, Hrv. eskomptna banka 93 prav., Hipotekarna banka 56 prav., Ljubljanska kreditna 147—157, Jugo 90—91 prav., Praštediona 850—860, Šešerana, Ostjek 480—485, Trboveljska 450—465, Slavonija 16—16.50. Večje 135—140.

Nikolaj Ljeskov:

Začarani romar.

Zdravil sem se na ta način v družbi z obubožnim gospodom kar do večera. Bil sem popolnoma miren. Saj sem vedel, da ne pijem v krčmi zavolj neumnosti, temveč, da bi se odvadil pitja. Potipal sem včasih za denarjem v nedrih. Prepričal sem se, da leži še vedno na svojem mestu in v redu, pa sem zdravljenje nadaljeval.

Gospod, ki je v menoj popival, mi je ob tem pripovedoval vse svoje življenje, kako je zapravljal in razsajal, največ pa je pravil o ljubezni. Končno je postal hud, ker se nisem razumel na ljubezen.

Rekel sem mu: Kaj pa hočem, če mi ni nič do te bedarije? Le tolaži se s tem, da ti vse tako dobro razumeš. Zato tudi hodiš zdaj kot capin.

On pa je rekel:

— Šu, siljans! Ljubezen je sveta stvar!

— Sama bedarija je, — sem rekel.

— Ti si podel kmetava, — je rekel, — če si upaš rogati se svetemu srčnemu čuvstvu in ga imenuješ bedarijo.

— Da, sama bedarija je to.

— Ali sploh razumeš, — mi je rekel, — kaj je »lepota, krona vsega stvarstva«?

— Da, — sem rekel, — na lepoto konja se dobro razumem.

Gospodič je kar poskočil in mi hotel prisoliti zausnič:

— Mar je konj lepota? — je pričal, — mar je konj krona stvarstva?

A bilo je že zelo pozno in mi ni ničesar mogel dokazati. Medtem je krčmar videl, da sva natrikana, pa je pomižiknil natakarnjem. Priskočilo je k nama kakih šest fantov, ki so prosili: »Izvolite se pobrati.« Takoj so naju prejeli pod pazduho, porinili čez prag

Dunaj. Efekti: Don. savsko-jadr. 38, Zivno 78, Jugo 11.20, Alpine 40.80, Leykam 12, Trbovlje 57.25, Slavonija 1.85.

Trst. Efekti: Adria 164, Assio. Gen. 3850, Cosulich 164.50, Rium. adr. A. B. 100, Split 110, 179, Trž. Lloyd 735, Oceania 105, Dalmatia 110, Tripovich 260.

BLAGO:

Ljubljana. Les: Smreka — jelka: hlodi I, II, monte 190—220; brzajavni drogovi 200—250; bordonalni merkantilni 260—300; Trami merkantilni 200—250; škorote, konične, od 16 cm naprej 500 do 550; škorote, paralelne, od 16 cm naprej 550 do 580; škorote, podmerne, do 15 cm 460—500; deske-plohi, konični, od 16 cm naprej 440—500; deske-plohi, paralelni, od 16 cm naprej 470—520. Bukev: deske-plohi naravni, neobrobjeni 450 do 500; deske-plohi naravni, ostrorobi 650—850; deske-plohi parjeni, neobrobjeni 600—750; deske-plohi parjeni, ostrorobi 800—1150; testoni 400—430; tavolete 950—1050. Hrast: hlodi I, IIa 300—400; bordonalni 1000—1400; deske-plohi neobrobjeni 1300—1400; deske-plohi neobrobjeni merkantilni 900—1100; deske-plohi ostrorobi (podnice) 1250—1350; frizl 800—110. Drva: bukova 18 do 20; hrastova 18—18. Zeleniški pragovi: 2.60 m, 14x24, hrastovi 43—52. Oglice: bukovo za 100 kg 85—95. — Ekskutivni nakup: Bukovi naravni plohi, paralelni, ostrorobi, očejeni, 50% Ia, 50% II, od 2 m dolžine naprej, širine samo polnih 25 centimetrov, debeline 70 mm, fco vag. meja via Postojna tranzit 1 vag. (20 kub. metrov) 1300. — Deželni pridelki. Zito: Pšenica: bačka nova, 78 kg, 2% primesi, brez doplačila, slov. post., mlevska vozna, 30 dni plačilo, promptna dobava 347.50 do 350; bačka nova, 78 kg, 2% primesi, brez doplačila, slov. post., mlevska vozna, 30 dni plačilo, dobava avgust-september 355—357.50; sremska nova, 80 kg, 2% primesi, promptna dobava, slov. post., mlevska vozna, plačilo 30 dni 345—347.50; slavonska nova, 78/80 kg, 2% primesi, promptna dobava, slov. post., mlevska vozna, 30 dni plačilo 345—347.50. Koruza: bačka, navadna vozna, slov. post., plačilo 30 dni, promptna dobava 250; bačka, mlevska vozna, slov. post., plačilo 30 dni, promptna dobava 245; banatska, navadna vozna, slov. post., promptna dobava, plačilo 30 dni 245.50; banatska, mlevska vozna, slov. post., promptna dobava, plačilo 30 dni 240.50. Moka: pšenična, fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona, plačilo po prejemu blaga 515. — Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: mirnejša. Zaključki: les: 1 vagon; deželni pridelki: 2 vagona.

Novi Sad. Pšenica 78/79 kg, 2% 300—302.50; bačka 75, 2% 305—307.50; banatska 75, 2% 307.50 do 310; banatska 78, 2% 300 do 302.50. Koruza bačka 205—207.50; bačka razpoložljiva do 15. t. m. 307.50—210; sremska 205—205.50; bačka, ladja v prekopu 208. Moka, bačka 2, 425—430; banatska 0 445—450; bačka 3 395—400; bačka 6 340—350; bačka 7 280—290. Oves, sremski 196—200; bački 144—195. Ječem sremski 65/66 270—275.

Orel

POKRAJINSKI ORLOVSKI ZLET V SARAJEVU.

Že vse dosedanje prireditve hrvaškega Orla so lepo uspeli, a zdaj se pripravljajo letošnja največja orlovska prireditve: Pokrajinski orlovski zlet v Sarajevu 14. in 15. avgusta. Že iz dosedanjega dela zletnega odbora se vidi, da vlada za prireditve največji interes. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah in parobrodih. Prireditve prično v Sarajevu že 8. avgusta.

Od 8. do 12. avgusta ima Orliška zveza v Sarajevu svoj tečaj. Od 12. do 14. avgusta pa se vrše zborovanja orlovskega delavstva in dijaštva po posebnem programu, ki se bo še objavil.

Glavne svečanosti prično v soboto, 13. avgusta, zvečer z veliko orlovsko bakljado po mestu. Istega večera prispe tudi največji del udeležencev.

V nedeljo, 14. avgusta, zjutraj se vrše orlovska tekmovalna. Ob 8. uri skupna orlovska sv. masa. Zvečer orlovska akademija v gledališču.

V ponedeljek, 15. avgusta, glavni zletni dan. Dopoldne velika povorka po mestu in javno zborovanje. Popoldne orlovski nastop na velikem vežbališču »Šaškar«.

Prijave se mora poslati na zletni odbor v Sarajevu: Dr. Čedomil Čekada, Sarajevo, nadbiskupski dvor. Legitimacija 10 Din.

Seznam novih telefonskih naročnikov v Ljubljani.

Od vključitve nove avtomatske telef. centrale v Ljubljani pa do danes je bilo otvorenih 123 novih telefonskih postaj. Ker je sistem centrale tak, da mora naročnik vedno sam klicati naročnika in ker novi telefonski imenik, ki se sedaj tiska v Beogradu, še ni izšel, na željo naših čitateljev priložujemo ta dodatni imenik.

»Anker«, zavaroval., Kralja Petra trg 8 2384
Arko St., živinozdr., Krsnikova ul. 5 2375
Avenek Iv., poslovođa, Miklošičeva c. 2749
Bahovec L., lekarnar, Kongresni trg 2615
Bakarčič G., lekarnar, Sv. Jakoba trg 9 2604
Banka Pehani & Co., Miklošičeva c. 2765
Bata, d. d., tov. čevljev, Prešnova ul. 2632
Belantič Bruno, sedlar, Šiška 2824
Benčan J. dr., zdravnik, Poljanska cesta 2813
Bernik Franc, tov. klobukov, Šiška, Slov. c. 2693
Bevk St., dr. obl. inšp. v p., Aleksandr. c. 2103
Borzi tajnik, Kongresni trg 9 2603
Borzi senzali, Kongresni trg 9 2816
Borzi senzali, Kongresni trg 9 2817
Brata Eberl nasl., Martine, Černe, Vošnjakova 2814
Braz N., les. trg. Mestni trg 27 2184
Breje Janko dr., odv. Kr. Petra trg 2284
Brezek J., prof., Aleksandr. c. 2854
Carinarnica, kem. labor., Glavni kol. 2667
Čenčič V., novinar, Kopitarjeva ul. 2887
Čurk Matko, stavb., Mirje 2695
Društvo hiš. posest., Salendrova ul. 2283
Društvo tiskarnarjev, Breg 10/II 2283
Eberl Eligit, krznar, Kongresni trg 2818
Eberl Brata nasl., črkosl., Vošnjakova ul. 8 2814
»Express«, d. z o. z., Vegova ul. 2792
Fabiani in Jurjevec, trg., Stritarjeva ul. 2791
»Floriant«, rastl. destilac., Gosposvetska c. 13 2863
Francoski konzulat, Dunajska c. 1 2880
Galle Ant., notar, Tavčarjeva ul. 2811
Golob Fr., Wolfova ul. 2781
Gospodarska zveza, Dunajska c. 2864
»Gradidome«, stavb. d. z o. z., Pražakova ul. 2690
Grobelnik I., trg., Knafljeva ul. 13 2259
Haus O., dr. zdravnik, Poljanska c. 16 2813
Herceg Bosna, zavar., Selenburgova ul. 7 2655
Hranilnica kmet. občin, Dunajska c. 2183
»Ilirijac«, oblačilnica, Mestni trg 17 2825
»Isis«, d. d. tov., kem. prep., Komenskega ul. 2866
Jesenko St., ravn., Dalmatinova ul. 2686
Jovanović Andr., car. posr., Kolodvorska ul. 2828
Juvan R., mag. urad., Cesta v Rožno dol. 2821
Kandare Fr., dr. odv., Miklošičeva c. 2235
Kavčič Fr., gost., Privo 4 2631
Keršič Ant., gostiln., Šiška 2663
Kisovec Vek., dr. odv., Cesta v Rožno dol. 2636
Klepec J., dr. odv., Janez Trdinova ul. 2677
Knaflič Vlad., dr. odv., Miklošičeva c. 16 2611
Kopač I. & Comp., autogaraža, Bleiweisova 2775
Kolšek Fr., trg., Dunajska c. 2872
Kopal Fr., dr. Papež, dr. odv., Frančišk. ul. 2130
Kurilnica dr. žel., Gorenjski kol., 2868
Lasan, Brača, gost., Šiška 2753
Ljubljanski klub, Kongresni trg 1 2661
Lokar Franc dr., odv., Miklošičeva c. 2831
»Lutz« tvorn. email. peč., Šiška 2740
Mayr Josip, bivši lekarnar, Aleksandrova c. 2853
Međan Matija, pt. čin., Jurčičev trg 1 2794
»Merkator« d. z o. z., Selenburgova ul. 7 2956
Mihelič Ivan, elektrotehnik, Lepi pot, 2704
Mihor Mihael, inženjer, Šiška 2795

Mikuš L., trg., Mestni trg 2282
Nabavljalna zadr. drž. žel., Šiška 2641
Narodna banka, upravnik, Knafljeva ulica 2783
Natlačen M. dr., odv., Miklošičeva c. 2705
Nova založba, knjigarna, Kongresni trg 2793
Novak Fran., otpremna kuća, Kongresni trg 2804
Okrož. urad za zavar. del., Miklošičeva c. 2755
Oraščen Ela, zasebnica, Miklošičeva c. 2874
Palme Franc, agent in Comp. Gosposv. 7 2876
Palovec Ferdo, dentist, Kongresni trg 2788
Papež dr. in Kopal dr. odv., Frančišk. ul. 2130
»Papirografija«, d. z o. z., Gosposvetska c. 10 2747
Pegan Vlad. dr., odv., Miklošičeva c. 2888
Pehani & Co., banka, Miklošičeva c. 2765
Piccoli Gabrijel, dr. lekarnar, Dunajska c. 2885
Pivovarna Union, Šiška 2811
Poje Fr. dr., odv., Frančiškanska ul. 2684
Pogrančna trupa XI. ods. Vojv. Mišiča kas. 2840
Polie. konjenica, hlevi, Čekinov grad 2657
Poliklinika, hig. zavod, Resljeva cesta 2751
»Posest«, d. z o. z., Miklošičeva c. 2182
Prelog Karl, veletrgovina, Gosposka ul. 2678
Premelj L., priv. stanov., Tavčarjeva ul. 2 2691
»Produkcija«, d. z o. z., Tržaška cesta 26 2703
Prva slov. zidarska zadr., Tržaška c. 2 2881
Ravniki Josip veletrg., Dalmatinova ul. 2647
»Razgled« uredn. in uprava, Selenburg. 7 2837
Rosenfeld Emil, zastop., Dunajska c. 33 2898
Savez grafičar. radnika, Cankarjevo nabr. 2281
Savez železn., Ujedinjenje, Turjaški trg 2710
Schuster I., trg. zastop., Vošnjakova ul. 2649
Sila Anton, trg., Kopitarjeva ul. 2681
Sirc Vinko, zasebni uradnik, Cesta na Rožnik 2609
Skok Franja, babica, Tržaška c. 26 2841
Smrekar Hinko, akad. slikar, Šiška 2658
Steinherz Viljem, trg., Dunajska c. 2752
Stupica Josip, autogaraža, Slomškova ul. 2826
Suyer Vazo, borzni senzali, Selenburgova 7 2635
Šenica Josip, mizarstvo, Za Bežigradom 2871
Škafar Fran., mizarstvo, Rimska c. 16 2826
Štebi M., inž., Rožna dol. 2773
Tavčar Franja, Breg 6 2746
Tosti Avgust, ravnatelj, Cesta na Rožnik 2878
Tönnies Gustav, inž., Dvojakova ulica 2762
Treo Luce dr., odv., Dunajska c. 2111
Trg. boln. in podp. dr., Gradišče 17 2671
Trink in Bernik, mizarstvo, Linhartova 8 2866
Trnkoczy, lekarnar, Mestni trg 2186
Tujež Božena, Cigaletova ul. 2689
Turnšek Viktor inž., prof., Lepi pot 2648
Tvorn. email. peč. »Lutz«, Šiška 2740
Ujedin. savez železn., Turjaški trg 2710
Upravnik Ljubljana 2, Glavni kol. 2612
Urbas Marija nasl., Komenskega ul. 16 2636
Vagaja Ant. dr., inšpektor, Zvezdraska ul. 2903
Vardjan-Sarič Mih., član nar. gled. Robbova 2659
Verbaj A., elektroteh. podjet. Gosposvetska 2867
Verbič Anton, trgovec, Stritarjeva ul. 2 2673
Vidmar Stane, priv. stan. Cesta na Rožnik 2784
Vok Ign., trg., Tavčarjeva ul. 2687
Vrečko Fran., inž., Rutarjeva ul. 2751
Zeschko A., skladišče, Metelkova ul. 2712
Zidar Joško, priv. stan., Dunajska c. 31 2769
Zidarska zadr., prva slov., Tržaška ceta 2881
Zorman Al. in M., trgov., Stari trg 32 2637
Zumbulović Jakov, prodaja vredn. papirjev 2673
Aleksand. cesta 2673
Zupančič I., metlar, Kersnikova ul. 2758
Zandarm. šola, Pokopališka cesta 2653

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 3. avgusta 1927.

Višina barometra 308.8 m

Opazovanja		Baro- meter	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Veter in brzina v m	Obla- nost 0—10	Vrsta padevin		Količina tepih	Količina tepih
vrsta	čas						ob opazovanju	v mm do 7h		
Ljubljana (dvorec)	7	764.7	18.0	82	mirno	0			32.2	16.4
	14	762.2	31.5	49	SE 8	3				
	21	764.6	22.5	68	E 1	7				
Maribor	8	764.0	25.0	78	W 2	0			33	19
Zagreb		763.6	25.0	78	SE 2	1			35	20
Belgrad		762.9	28.0	53	mirno	0			36	20
Sarajevo		763.4	23.0	54	mirno	0			—	16
Skopje		764.6	24.0	42	mirno	0			34	15
Dubrovnik		762.7	25.0	65	mirno	0			30	15
Split		762.7	28.0	48	NNE 1	4			35	24
Praga		7	767.7	17.0	—	N 6	10	nevihta	6	32

Dunajska vremenska napoved za 4. avgusta: brez oblakov, vendar ne posebno vroče.

in skrbno za nama vrata zaklenili. Bila je že noč in krčmo so zapirali.

Nato so se pričele najbolj čudne stvari. Od tedaj je že zelo mnogo let, pa še do danes nikakor ne razumem, kaj sem vse doživel. Ne vem, kdo mi je poslal te dogodke in s kako močjo so se vršili. Zdi se mi, da niti v življenju svetnikov ni nobenih skušnjav, ki bi bile slične tistim, katere sem prestal v oni noči.

Dvanajsto poglavje.

Takoj, ko sem zletel skozi vrata, sem si vteknil roko v nedrije, da se prepričam, ali je moja denarnica še tu. Uveril sem se, da je še notri. — No, zdaj imam samo eno skrb, — sem si mislil, — da varno prinesem nove domov. A noč je bila tako temna, kakor si jo le morete misliti. Poleti imamo namreč pri nas, blizu Kurska, včasih prav temne noči, čeprav so obenem mile in jako tople. Na nebu gorijo zvezde kakor lučke v cerkvi. Spodaj pa je tako gosta tema, da se ti dozdeva, kako te nekdo tipa in suva... Na sejem prihajajo vedno cele trume vsake vrste slabih ljudi. Večkrat se je dogodil rop in umor. Bil sem sicer močan, a zavedel sem se, da sem — prvič — pijan in — drugič — ne bom ničesar opravil, če navali na me deset ali še več ljudi. V tem primeru ne bi nič izdala tudi velika telesna moč. Imel sem ga v glavi, a se kljub temu spominjal, da sem večkrat vstal, plačal in se zopet usedel. Moj sopivec, tisti oguljeni gospod, je moral videti, da imam prav iz daten kup bankovcev s seboj. Zato me je nenadoma prešinila misel: Ali me hoče speljati in opehariti? Kje pa je prav za prav? Bila sva skupaj vržena iz gostilne. Kam je tako nenadno izginil?

Stal sem in se počasi oziral okoli. Nisem ga poznal po imenu, zato sem ga klical prav tiho na ta-le način:

— Čuj no, ti, magnetizér, kje si?

Zrastel je nenadoma pred menoj kakor bes in rekel:

— Tukaj sem, glej!

Zdelo se mi je, da ima drug glas. Tudi obraz se mi je zdel v temi nekam tuj.

— Stopi no še bližje, — sem rekel, in ko je prišel, sem ga prijel za pleča ter ga začel ogledovati. Nikakor nisem mogel spoznati, kdo je. Čim sem se ga dotaknil, sem izgubil hočeš nočeš ves spomin. Slišal sem samo, da je mrmral po francosko: »di-ka-ti-li-ka-ti-pe«, a prav nič nisem razumel.

— Kaj pa brbljaš? — sem rekel.

On pa je začel zopet francositi:

— Di-ka-ti-li-ka-ti-pe.

— Nehaj no, bedak, — sem rekel, — odgovori mi ruski, kdo si, ker sem te pozabil.

Odgovoril je:

— Di-ka-ti-li-ka-ti-pe: jaz sem magnetizér.

— Bedak si, strela! — sem rekel. Trenutek se mi je zdelo, da se ga spominjam. A pričel sem ga opazovati in videl, da ima dva nosa! Dva nosa, nič ne pomaga! Ko pa sem mislil, ali je to mogoče, sem takoj spet pozabil, kdo je...

— O, da bi te vrag, — sem si mislil, — odkod se je vzel ta nepridiprav? Zopet sem ga vprašal, kdo je.

Zopet je rekel:

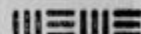
— Magnetizér sem.

— Poberi se proč, — sem rekel, — nemara si sam hudič.

— Nisem hudič, — je rekel, — a dosti razlike ni med nama.

Sunil sem ga v glavo. To ga je užalilo, rekel je: — Zakaj me suvaš? Jaz sem tvoj dobrotnik in te oprostim nadležnega pijančevanja, ti pa me pretepaš.

Jaz pa se za noben denar nisem mogel spomniti, kdo je. Zopet sem rekel:

MALI OGLASI

Vanka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Poslужbe

Postrežnica

za dopoldanske ure se sprejme. — Golmajer, Vošnjakova 4/III. (poleg Novega sveta).

Potrebujem več sekačev

za sekanje mehkega lesa. Plača po dogovoru. Oglasi na Drago Kobi, Maribor, Cankarjeva ulica 1.

Trgov. vajenka

zdravo in pošteno, sprejme takoj trgovina z meš. blagom v Ljubljani. Naslov v upravi pod 5958.

ŽELEZNINARJI!

Verziranega prodajalca in eno zanesljivo pisarniško moč iščemo za stalno službo. Obširne ponudbe, tudi z navedbo službenih prejemkov in event. nastopom, je nasloviti na tvrdko Schneider in Verovšek, Ljubljana, katera sprejme tudi 2 UCENCA boljše rodbine in s posebno šolsko predizobro.

larejšo, samostojno in izurjeno

natakarico

ki govori slovensko in nemško, sprejme hotel »Kolodvor« - JESENICE (Gorenjsko). 6020

Služba ORGANISTA in CERKVENIKA

se razpisuje v Senčurju pri Kranju. Nastop s 1. oktobrom. — Pogoje pove župni urad Senčur pri Kranju. 5914

Sprejmejo se dobro izvežbani krojaški pomočniki

za velika dela v konfekcijsko delavnico. Stanovanje na razpolago. Cenj. ponudbe je poslati na upravo »Slovenca« pod: »Konfekcijsko delo« 6033

Službe iščejo

Trg. pomočnik

mlad, izučen v trgovini z mešanim blagom — išče službo. Naslov v upravi lista pod številko 6030.

Mesto praktikanta

išče trg. pomočnik v mestu ali na deželi, vojašč. prost, položi lahko tudi kavčijo. Naslov v upravi lista pod številko 6023.

Kolepročanje

Vreče

rabljene, v dobrem stanju, ponudite na poštni predal števil. 169.

Kdo kupi?

Več tisoč metrov

sveta v mestu tik ceste, primer. za vsako porabo, se ceno proda. Naslov v upravnstvu »Slovenca« pod številko 6027.

Prodaj 25 kg starinskih CINJASTIH SKLED in KROŽNIKOV.

Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 6011.

Citre, dobro ohranjene

in lepo doneče GOSLI, za skupno vsoto 450 Din naprodaj. Naslov v upravi pod števil. 6018.

Posestiva

Kupim hotel

ali dobro ideo gostilno na prometni točki s posestvom. Ponudbe z opisom in ceno na upravo pod: »Hotel« števil. 6028.

Stanovanja

STANOVANJE

5 sob s pritliklin, krasno, nezaščiten, pripravno za gg. zdravnika, zobozdravnika, odvjetnika itd., odstopim za primerno odškodnino. Ponudbe prosim na upravo lista pod: Takoj prosto stanovanje.

Dosmrten užitek!

Oddam veliko sobo s posebnim vvhodom, elektrika in tla iz parketov, pri družini 3 oseb v novi hiši pod Rožnikom — proti vplačilu primerna. Zneska. Vsa oskrba lahko v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro: »Dosmrten užitek«.

Potrdilo. Mazilo za

g. Franca Plevnika, Valvazorjev trg 1, učinkuje zelo dobro. Na moji prej glavi rastejo sedaj novi lasje že po kratki uporabi. — Jos. Škarjanc, Zavod Sv. Stanislava, št. Vid nad Ljubljano. 6022

STANOVANJE

s hrano in vso oskrbo s 15. avgustom iščeta pri krščanski družini 2 mirni gospodinci, ki sta skoro cel dan odsotni. Zeli se po možnosti saba s separatnim vvhodom v novejši stavbi in bližina frančiškanske cerkve. — Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod šifro: »Suho in čisto stanovanje« števil. 6014.

Dijaki

3 mlajši dijaki

pošten, staršev, se sprejmejo na stanovanje, ozir. tudi na hrano. Naslov v upravi pod števil. 6026.

Nasa obrt

Pozor rezervni častnikil

Uniforme in vse potrebščine se dobijo pri: Simon Klimanek, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6

Kašo, ješprenj, ajdovo moko

vedno svežo oddaja na debele veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta števil. 24.

Stavbno podjetje

ACCETTO & drugovi družba z o. z. Maribor, Koroševa ul.

Din 10.— liter vina

belega iz Krških gor — prodaja zaradi prezidave kleti gostil. Ant. Maver, Ljubljana, Ahacljeva cesta 5 — dokler traja zaloga, ter vabi na obilen odjem, ker je vino izredno poceni! 6029

Jutranja zvezda.

Roman. Broš. Din 30.—, vezano Din 40.—.

Jugoslovanska knjižarna v Ljubljani.

M. R. Magard - P. M. Cernigoi.

Najboljša reklama so oglasi v „Slovencu“!

Nervoznost

apatija, slabo spanje, glavobol, nevralgija, protin, arteriosklerosa, opehanje, predčasno postarjanje, fizična in živčna utrujenost ter druge razne človeške bolezni so le posledice razkroja naše krvi po različnih strupih, ki jih povzročajo izpremembe materije. Taki strupi so n. pr. kislina v človeški vodi, urati, taksiini itd. Kako pa naj pobijamo te naše sovražnike? To se godi na dva načina. Prvi je težji, posebno za današnji rod, ker zahteva strogo higijenično življenje; drugi je pa zelo lahek in enostaven, ker sloni na tem, da uvajamo v organizem specialen ekstrakt živalskih zlez, kakor je »KALEFLUID« DR. KALEČENKA. — »Kalefluid« razkroja v organizmu in odstranjuje iz njega urinsko keslino in druge strupe, prinaša organizmu zdravje, prejšnjo energijo, delazmožnost in občutek mlajših let; z eno besedo: »Kalefluid« pomladi človeka. Nad deset tisoč zdravnikov raznih delov sveta priznavajo »Kalefluid« kot zelo močan toničen lek in ga priporočajo kot izborno sredstvo zoper vse vrste živčnih in arterijskih bolezni. — Zaradi izbornih zdravilnih sposobnosti je bil »Kalefluid« odlikovan v Parizu, Londonu, Rimu, Bruslu in Firenzi s 5 »grand prix« in s 5 velikimi zlatimi medaljami. — »Kalefluid« dobite v vseh večjih lekarnah in drogerijah. — Na zahtevo dobi vsak detaljno poučno literaturo: »PREPORODJAJ«, opremljeno z ocenami zdravnikov in izjavami posameznih bolnikov. — Obrnite se na:

MILOŠ MARKOVIĆ — BEOGRAD,

Katičeva ulica br. 1 — Lit. S. 1.

Predno gradite vodno kolo ali vodno moč

zahtevajte ponudbe za

turbine

pri

G. F. SCHNEITER, Skofja Loka

podjetje za gradbo vodnih turbin.

Razpis.

Pri novogradnji osnovne šole v Papežih se oddajo potom ofertalne licitacije, odnosno ustne zmanjševalne dražbe sledeča dela:

Težaška, zidarska in betonska dela, dalje tesarska, kleparska, krovška, mizarska, pečarska, slikarska in pleskarska dela.

Pismene ponudbe je vložiti do dne 10. avgusta 1927 pri šolskem upravitelstvu. — Istolam so na vpogled pogoji in načrt.

Ustna zmanjševalna dražba se vrši na licu mesta dne 11. avgusta 1927 ob 11. uri dop.

Odbor si pridržuje pravico oddati dela ne glede na višino ponudene vsote.

Krajni šolski odbor Papeži pri Osilnici, dne 1. avgusta 1927.

Trgovci, pozor!

„MINERVA“

namizno olje v priznato neprekosljivi predvojni kvaliteti se zopet dobi pri veletrgovcih v Ljubljani.

Vino iz lastnih goric

kakor Silvanec, Rizling itd. prodaja po nizkih cenah A. SUŠNIK, Ljubljana, Zaloška cesta števil. 21.

Razpis.

Uprava vodovodnega odbora v Vižmarjih razpisuje dela in dobavo materiala za zgradbo novega priključnega cevovoda k staremu vodovodu. — Proračunjena vsota 74.000 Din. — Načrti so na ogled pri sreskem hidrotehničnem oddelku (Vladna palača) od 8. do 12. ure.

Zapečatenе ponudbe je poslati najkasneje do 17. avgusta 1927 pod značko: »Vodovod Vižmarje« na podpisani odbor.

Uprava vodovodnega odbora in Vižmarje.

Kupimo vsako množino dobro žgane opeke

— Ponudbe franko vagon »Ljubljana« in franko »Opekarna« na poštni predal 68 — Ljubljana. 6042

Zakaj?

opažate, da se Vašemu podjetju od strani občinstva posveča mnogo manj pozornosti, kot ste pričakovali v začetku?

ker se premalo ali pa morda celo nič ne poslužujete reklame v časopisu. Poskusite in prepričali se boste o resničnosti reka:

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Salonski klobuki Ivan Bartušek, Zagreb se je preselll v Illico števil. 7.

Najboljši in najekonomičnejši Elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih Zavodov v Plznju

se nahajajo v velikosti 1/4 KS do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani. Obrnite se na

Civ. inž. M. A. Štebi, Ljubljana

Selenburgova 7 Telefon 2966

Svinčeni rudnik v Mežici sprejme

za vodstvo delavnic za popravilo jamskih strojev paznika, ki se more izkazati s prakso v podobnih delavnicah. — Nadalje za elektro-delavnico pri topilnici elektro-MONTERJA ki mora imeti prakso na visoki napetosti, v popravilu motorjev in transformatorjev. Nastop čimprej, stanovanja razpoložljiva. Ponudbe s popisom dosedanje prakse, plačilnimi zahtevami in navedbo števila družin. članov na zgornji naslov.

Strokovnjaki so si edini v tem, da so

„WECK“ ČAŠE

in aparati za vkuhanje najzanesljivejši. Zato dobra gospodinja zahteva in trgovec prodaja samo Weck-ove. Tovarniška zaloga: Ljubljana, Kerkov trg 10/1. Pri tvrdki Fructus. — — Znatno znižane cene. — —

Razpis.

Mestri magistrat ljubljanski razpisuje oddajo kleparskih del na vseh objektih mestne pehotne vojašnice na trgu Taboru.

Ofertni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2, II. nadstropje.

Ponudbe je vložiti v imenovanem uradu do 8. avgusta 1927 do 11. dopoldne.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI.

Štev. 21.052-27—ref. IX. 6036

Razpis.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih in krovskih del za zgradbo vil raznih tip za topničarsko vojašnico.

Ofertni pripomočki se dobe v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored 2-II.

Ponudbe je vložiti pri imenovanem uradu do 8. avgusta do 11. dopoldne.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI, dne 3. avgusta 1927.

Cenejša kot pri RAZPRODAJAH

se dobi vsakournino manufakturno blago samo pri TRPIN, MARIBOR, Glavni trg števil. 17

V nedeljo, dne 7. avgusta 1927

se vrši ob 15 v graščini na Gor. Polskav prostovoljna sodna dražba

v zapuščino Vilemine baronice Post spajajočih premičnin, zlasti starin. predmetov

USNJE IN PODPLATE

kakor tudi vsakovrstne čevljarke potrebščine kupite zelo dobro in po brezkonkurenčnih cenah samo pri

Vaclav Vošinek, Maribor, Koroška c. 13

Zakaj?

opažate, da se Vašemu podjetju od strani občinstva posveča mnogo manj pozornosti, kot ste pričakovali v začetku?

ker se premalo ali pa morda celo nič ne poslužujete reklame v časopisu. Poskusite in prepričali se boste o resničnosti reka:

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Zato!

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Kdor ne oglašuje, ne napreduje!

Manufakturist

v manufakturni stroki popolnoma verziran prodajalec in aranžer, se sprejme proti primerni plači pri tvrdki J. PREAC, MARIBOR, Glavni trg 13. V pošte pride le starejša in res prvovrstna moč.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dopadlo Vsemo-gočnemu poklicati v boljše življenje po dolgi, mučni bolezni, večkrat prevedeno s sv. zakramenti, našo ljubo in dobro mamo, staro mamo, gospo

Heleno Smrekar roj. Fink

Pogreb nepozabne drage mame bo 4. avgusta 1927 na tukajšnje farno pokopališče sv. Tilna. Višnja gora, dne 2. avgusta 1927.

Globoko žalujoča rodbina Smrekar - Groznik.

Zahvala.

Ob prerani smrti mojega iskreno ljubljene soproga, gospo

Franca Gutnika

izrekam tem potom svojo najtoplejšo hvalo vsem, ki so v težkih urah sočustvovali z menoj.

Posebno se zahvaljujem č. duhovščini — g. šolskemu upravitelju Iv. Štruklju za v srce segajoči poslovljni govor ob odprtem grobu — občinskemu odboru — odboru Rdečega križa — okrajnemu glavarju g. Klopčiču — gasilcem — Vincencijevi konferenci sv. Antona — prosvetnemu društvu — društveni godbi — pevskemu krožku — Orlom — gg. stanovskim tovarišem, za prenos krste — vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter končno vsem, ki ste tako v obilnem številu prihitali od blizu in daleč in ga tako častno spremlili na njegovi zadnji poti. Še enkrat vsem: Srčna hvala!

Vič—Glince, dne 3. avgusta 1927.

ANTONIJA GUTNIK, globoko žalujoča soproga.